

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радам!

Голос України

№ 46 (2048) ♦ Субота, 13 березня 1999 року ♦ Ціна договірна

Цього тижня

Верховна Рада в день уряду проаналізувала інформацію про підготовку до проведення весняно-польових робіт нинішнього року.

Керівництво парламенту, голови комітетів, депутатських груп і фракцій разом з урядом домовилися створити групу для вироблення спільної позиції з подальшого співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, зокрема з МВФ.

А за мисом чатували пірати...

Диваки

12

Мелодія забутої війни

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Оці хлопці-музиканти сьогодні можуть несподівано підробити — якщо згадають хоч одну стару воєнну мелодію. А щедрими меценатами раптом виявляться якісь старі діди, котрі й самі не мають зайвої копійки. Чому саме сьогодні? Бо сьогодні — тринадцяте березня. А якраз 13 березня 1940 року, рівно опівдні, завершилася радянсько-фінляндська Зимова війна, ганебно проведена й ганебно замовчувана. Ветеран тої війни, полковник Григорій Гаращенко (тоді — лейтенант) згадує, що їхня 95-та дивізія зустріла цей день під Випурі, готуючись до штурму.

(Закінчення на 4-й стор.).

Офіційно

ЗМІ і держзамовлення

11 березня Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко провів нараду, на якій було обговорено виконання постанови парламенту «Про висвітлення роботи третьої сесії Верховної Ради України чотирнадцятого скликання засобами масової інформації».

На нараді було проаналізовано причини невиконання державного замовлення з висвітлення роботи Верховної Ради, дано відповідні доручення стосовно контролю за його виконанням.

Олександр Ткаченко ще раз сказав про необхідність випуску на першому каналі Національної телекомпанії інформаційних щоденників Верховної Ради України, виходу щосуботньої програми «Парламентський вісник», наголосив на неприпустимості випадків тенденційного висвітлення роботи парламенту.

Прес-служба Верховної Ради України.

Робоча субота Президента

В Україні з дводенним робочим візитом перебуває президент Білорусі Олександр Лукашенко. На сьогодні заплановано зустріч Голови Верховної Ради України з главою білоруської держави.

Вчора відбулася розмова президентів України і Білорусі Л. Кучми і О. Лукашенка віч-на-віч, після чого тривали україно-білоруські переговори у розширеному складі.

У номер

Як з'ясувалося, ми платили мало...

Протягом квітня—травня цього року буде підвищено тарифи на житлово-комунальні послуги для населення: плату за житлоплощу, теплопостачання, водопостачання та каналізацію. За словами заступника міністра економіки Віктора Кальника, зростання тарифів в усіх регіонах України не перевищить 25—30 відсотків.

З 1 квітня плата за спожиту електроенергію зросте на 20, а за газ — на 25 відсотків, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Потреба в зміні тарифів викликана тим, що вони не підвищувалися з 1996 року і досягали в середньому 70 відсотків собівартості послуг.

Лист на першу сторінку

Конституція вибіркової дії

Конституційний суд України визнав неконституційним закон України про тимчасову заборону зростання цін на комунальні послуги, прийнятий Верховною Радою. У своєму коментарі його голова пан Тимченко сказав, що суд має керуватися у прийнятті своїх рішень тільки Конституцією України.

Та, ухвалюючи рішення на користь Кабінету міністрів, Конституційний суд мав би в комплексі розглянути і питання дотримання Конституції виконавчою владою. Бо саме виконавча влада обікрала пенсіонерів через різноманітні трасти, банківську емісію, невиплату заробітної плати і пенсій.

Скажіть, пане Тимченко, чи змогли б ви сплатити стовідсотково комунальні платежі, якби вам не виплатили хоча б за півроку зарплату? Тому рішення треба було приймати з урахуванням прав людини. Прав на вчасне отримання зарплати, пенсій, соціальних виплат тощо.

Петро ВОЛОСИН, пенсіонер.

Хмельницький.

XX століття: українські акценти

Призма часу

8–9

Наша геометрія

Дошка пошани

Грегорі Еджейчак, голова представництва Світового банку:

— Для мене ваша система влади — це «бермудський трикутник».

Від чергового:

— Ти ба! А для нас — чорний квадрат!

4

Виставки

«Маленький Париж» побачать і парижани

«Старий Львів — очима майстра» — так називається виставка відомого фотохудожника, лауреата Державної премії України ім. Тараса Шевченка Василя Пилип'юка, яку відкрито в Парижі, у штаб-квартирі ЮНЕСКО. Разом з автором виставку представляв міський голова Львова Василь Куйбіда.

Парижани мають нагоду зазирнути до «маленького Парижа» і пересвідчитися, що Львів так називають недаремно, бо він незрівнянний і неповторний. Саме тому історичний центр Львова занесено до списку історичної спадщини ЮНЕСКО.

1944 р. *У ході Березнегувато-Снігурівської операції військами 3-го Українського фронту було визволено Херсон.*

1949 р. *Розпочала свою діяльність Українська Вільна Академія наук у Канаді.*

1965 р. *Черкаський завод штучних добрив видав першу продукцію — синтетичний аміак.*

1996 р. *Національні космічні агентства США (NASA) та України (НКАУ) уклали угоду про реалізацію спільної програми «Шаттл-97».*

13.03

Сьогодні почнеться похолодання до 5-10 градусів

У номер

✔ Київ

В'ячеслав Максимович переконаний...

На прес-конференції В'ячеслав Чорновіл, Лесь Танюк, В'ячеслав Коваль оприлюднили матеріали другого етапу дев'ятих Всеукраїнських зборів. Зокрема, прийнято рішення про єдину фракцію Верховної Ради України, що має право представляти Народний рух в законодавчому органі. Підтверджувалася єдина попередня кандидатура Геннадія Удовенка на посаду Президента. Йшлося також про нелегітимність зібрання 28 лютого групи Юрія Костенка.

Прийняття деяких змін до статуту, на думку учасників прес-конференції, чіткіше регламентуватиме діяльність партії. Втім, вони не заперечували, що на даному етапі ситуація в Народному русі дещо ускладнилася, особливо після того, як з кабінету голови фракції винесли речі В. Чорновола. Однак В'ячеслав Максимович і його прихильники сподіваються опанувати ситуацію до травня і надалі спрямовувати свої зусилля задля ідеї національного відродження.

Нині за партійними списками Народний рух України налічує 60—65 тисяч членів.

Полічили — заплакали

Доходи консолідованого бюджету 1998 року становили 28,4 млрд. грн., або 95,6 % від планових показників, повідомив на засіданні уряду в четвер міністр фінансів Ігор Мітюков. За його словами, минулого року до держбюджету надійшло 15,4 млрд. грн., або 75 % річного плану, а до місцевих бюджетів — 13,1 млрд. грн., або 141,1 % планових показників.

Ігор Мітюков зазначив, що основними причинами невиконання доходної частини бюджету залишаються незадовільне фінансове становище підприємницьких структур, їх ухиляння від сплати податків, недосконалість податкового законодавства, а також відсутність повного обліку руху готівкових грошей через банківські структури й існування тіньових фінансових потоків.

Як зазначив міністр, під час перевірок Державна податкова адміністрація й Головне контрольно-ревізійне управління встановили, що кожне друге-третє підприємство ухиляється від сплати податків або порушує чинне податкове законодавство.

Витрату частину консолідованого бюджету України 1998 року виконано на 92 %, держбюджету — на 73,2 %, витрати місцевих бюджетів — на 128 %, повідомив І. Мітюков.

Аналізуючи підсумки виконання консолідованого бюджету-98, Прем'єр-міністр Валерій Пустовойтенко доручив низці міністерств і відомств ужити заходів для забезпечення доходної частини держбюджету-99.

Як очікують, за підсумками обговорення виконання держбюджету-98 буде ухвалено постанову уряду.

✔ Фотофакт

У Національному виставковому центрі демонструвалися нові інформаційні технології, призначені для оперативного реагування в надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Недолугі реформи за рахунок зубожіння народу

Заява депутатської фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді України з приводу рішення Конституційного суду України від 2 березня 1999 року

Конституційний суд України своїм рішенням від 2 березня 1999 року скасував Закон України «Про тимчасову заборону підвищення цін і тарифів на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту, що надаються громадянам України», прийнятий Верховною Радою України 23 липня 1998 року, як такий, що не відповідає Конституції України.

Отже, тривала боротьба Президента України Леоніда Кучми, арбітра нації, зі своїм народом і Верховною Радою, яка його представляє, закінчилася «перемогою» гаранта дотримання Конституції.

Перекреслено пропрезидентським Конституційним судом Закон, який повністю відповідав статтям 22, 85 і 92 Конституції України і забороняв підвищувати ціни і тарифи на житлово-комунальні послуги та послуги громадського транспорту до погашення заборгованості по виплаті заробітної плати, стипендій та інших соціальних виплатах.

Тоді ж яка міра відповідальності керівників вищої виконавчої влади перед Конституцією, перед народом України за невиплату заробітної плати, пенсій, стипендій, грошового забезпечення військовослужбовців, інших соціальних виплат, борги з яких досягли 10 мільярдів гривень?

Що відповість Президент Леонід Кучма і його оточення сотням тисяч безробітних, десяткам мільйонів громадян України, доведених до відчаю від голоду і холоду, шахтарям і вчителям, лікарям і вченим, селянам і робітникам, усім людям нашої держави за життя у злиднях, за втрату надії на майбутнє? Яка відповідальність правлячого режиму за недолугі реформи за рахунок зубожіння народу?

Відповідь може бути одна. Здійснюються чітко сплановані заходи у відповідності з Меморандумом економічної політики на період з 1 липня 1998 року по 30 червня 2001 року, прийнятим урядом на догоду Міжнародному валютному фонду і амбіційно названим «великомасштабною програмою макроекономічної та структурної стабілізації».

Цим меморандумом було намічене і зараз «успішно» виконане Президентом України зобов'язання про скасування державних дотацій за комунальні послуги та громадський транспорт, що означає збільшення на 20 відсотків плати громадян за вказані послуги.

Цілеспрямованість Леоніда Кучми у цьому напрямі відслідковується ще з травня 1997 року, коли було вперше прийнято подібний Закон Верховною Радою. На нього було накладено вето Президента, яке тоді, на жаль, не було подолано.

Уже в новому складі Верховна Рада України приймає аналогічний Закон 23 липня 1998 року і на цей раз долає вето Президента. Тоді гарант дотримання Конституції звертається із поданням до Конституційного суду України про визнання Закону неконституційним.

А чи не краще було б Леоніду Кучмі проявити таку наполегливість і цілеспрямованість для вирішення соціально-економічних проблем держави, всі сфери якої доведено до краху? І в першу чергу сплатити народу всі борги, накопичені за час його невдалого президентства?

Фракція Комуністичної партії України заявляє рішучий протест проти антинародного, антиконституційного рішення Конституційного суду України від 2 березня 1999 року.

Категорично вимагаємо від Президента України негайно припинити наступ на соціальні права і гарантії трудящих, закріплені в Конституції України, а також дії, спрямовані на геноцид свого народу.

Звертаємося до народних депутатів України з пропозицією невідкладно і першочергово розглянути і прийняти всі законопроекти, спрямовані на поліпшення життя знедоленого народу України.

Закликаємо всі партії, громадські організації, всіх чесних людей багатостраждальної України підтримати нашу заяву протесту антинародним діям правлячого режиму.

Петро СИМОНЕНКО,
керівник фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді України.

Інспекторам на замітку

Всеукраїнська нарада дільничних інспекторів міліції

Ми гідні кращої долі, і час розбудити в наших душах національну гідність і гордість, — повідомив Президент України Леонід Кучма на нараді дільничних інспекторів міліції. А щодо зовнішньої політики, то вона буде проукраїнська, «незважаючи на постійні намагання певних сил зробити її проросійською, аж до відновлення СРСР, чи прозахідною — аж до вступу в НАТО».

Спасибі, Президент не вдасться до розпуску парламенту, щоб розв'язати економічні й політичні проблеми суспільства. Бо, з'ясовується, саме до розпуску законодавчого органу Президентові пропонують вдатися його політичні опоненти. Які саме, Леонід Кучма не сказав дільничним міліціонерам. Він повідав про те, що перманентна політична боротьба між партіями збільшує напруженість у суспільстві, що більш як 70 партій «закладають у наелектризовану життєвими складнощами людську свідомість додаткові зерна напруженості та ворожості». Щодо опозиції сентенція була така: «Хіба мало в так званій опозиції людей, котрі давно й серйозно не в ладах із законом? Вони чекають свого часу і опозиція для них — це тільки відстійник, з якого вони розраховують виплисти на політичну чи владну поверхню, особливо після президентських виборів». Що означає «так звана опозиція», Леонід Данилович не уточнював. Мабуть, всяка, не згодна з його курсом реформ.

Проте не обминув увагою Президент і власне дільничних міліціонерів. Він висловився за зменшення навантаження на дільничних інспекторів у сільській місцевості. Рішуче заявив про необхідність підвищення зарплати для цієї категорії правоохоронців. Глава держави доручив присутньому на нараді міністрові внутрішніх справ Юрію Кравченку підготувати «спеціальне рішення» Президента чи уряду, яким передбачатиметься забезпечення дільничних інспекторів житлом, службовими приміщеннями, зв'язком і транспортом. Очевидно, досі дільничні інспектори не потребували такої уваги Президента. Хоча суха статистика свідчить, що міліцейська праця була завжди небезпечна. Скажімо, торік 74 правоохоронці загинули від рук злочинців, 450 поранено. Вбито трьох і поранено 36 дільничних міліціонерів. У 45 випадках вони застосовували зброю.

Тепер буде спеціальне рішення.

...Того ж дня, як повідомляє прес-служба глави держави, Леонід Кучма висловив готовність узяти національну збірну з баскетболу під свій патронат. Про це він заявив під час зустрічі з тренером збірної України з баскетболу Олександром Волковим і також дав ряд доручень, спрямованих на розв'язання насущних проблем баскетбольної збірної.

Зустріньтеся — і патронат вам буде забезпечено...

Вл. інф.

Бюджет, як горох при дорозі: хто не йде, той і скубне

Керівництво НТКУ допускає нецільове використання коштів

Рахункова палата перевірила використання коштів державного бюджету Національною телекомпанією України (НТКУ) за 1996 — 1998 роки. Аналіз законодавчих та нормативно-правових актів, якими керується Національна телекомпанія України, показав, що вона є, суб'єктом господарської діяльності з державною формою власності, а не бюджетною установою, і відповідно до чинного законодавства повинна отримувати бюджетні кошти за виконання державних замовлень на обсяги телевізійного мовлення. Проте Міністерство фінансів та Держтелерадіо України фінансували її як бюджетну установу — за три роки з державного бюджету використано 130,3 млн. гривень.

Згідно з рішенням уряду контроль за виконанням державних замовлень був покладений на державних замовників та Мінекономіки, а за використання бюджетних коштів, передбачених на оплату держзамовлення, — на Міністерство фінансів України. Однак ні державними замовниками інформаційної продукції (Держтелерадіо та Мінінформом України), ні Мінекономіки та Мінфіном не виконано вимоги урядових рішень.

Перевіркою також встановлено, що станом на 1 січня 1999 року не сплачено за використаний рекламний час: спільним підприємством «Ай-Пі-Київ, Лтд» — 2447,8 тис. грн., товариством з обмеженою відповідальністю «Пріоритет» — 438,6 тис. грн., ЗАТ «Міжнародне інформаційне бізнес-агентство «Ай-Бі-Ей Інтернешнл» — 301,8 тис. грн. та ТРК «Сolar» — 1713,5 тис. гривень. Оплата витрат з розповсюдження рекламної продукції технічними засобами фактично здійснюється за рахунок бюджетних коштів.

Крім того, НТКУ, уклавши з СП «Ай-Пі-Київ, Лтд» договір «Про створення системи централізованого продажу ефірного рекламного часу на каналі УТ-1», припустилася порушення антимонопольного законодавства. Наданням виключного (ексклюзивного) права телекомпанія фактично обмежила можливості інших продавців (замовників) реклами, перешкоджала добросовісній конкуренції на рекламному ринку.

Кабінет міністрів 27 червня 1996 року видав розпорядження щодо виділення Держтелерадіо 5520 тис. грн. для забезпечення трансляції Олімпійських та Параолімпійських ігор, хоча такі витрати державним бюджетом не були передбачені. Цим таки розпорядженням Мінфіну разом з Держтелерадіо було доручено розробити механізм повернення коштів. Однак це доручення не виконане і виділені кошти в сумі 4960 тис. грн. до державного бюджету не повернені.

Керівництво НТКУ допускає нецільове використання коштів. Так, 1998 року незаконно перераховано 100 тис. грн. страховій компанії «Скайд» за страхування майна та 30 тис. грн. ЗАТ «Аудиторська фірма «Перспектива» — за аудиторську перевірку, які кошторисом не були передбачені. На погашення заборгованості Японії за кредитом, одержаним на придбання телевізійного обладнання, спрямовано 3570,8 тис. грн. бюджетних асигнувань, хоча згідно з розпорядженням Кабінету міністрів погашення кредиту визначено за рахунок надходжень від власної господарської діяльності телекомпанії, і такі можливості у неї були.

Результати перевірки доведено до відома Верховної Ради, Кабінету міністрів, Антимонопольного комітету України. Запропоновано президенту НТКУ З. Кулику забезпечити стягнення з рекламодавців належних телекомпанії сум.

Прес-служба Рахункової палати України.

Ціни виростуть. А зарплати і пенсії?

Вибори в зоні

Голоси віддавали за «поняттями», згідно з вказівками «злодія в законі»

Сергій Георгійович Рулєв з 1995 року до 2 вересня 1998 року перебував у місцях позбавлення волі.
До редакції він прийшов розповісти про вибори до Верховної Ради, в яких брав участь як виборець, коли був засуджений, і як офіційний спостерігач, перебуваючи вже на свободі.
Розповідь Сергія Рулєва наштовхує на деякі роздуми. Особливо напередодні президентських виборів.

— Я був активним учасником, — розповідає він, —підготовки і проведення виборів до Верховної Ради 29 березня 1998 року в зоні.

Тільки в день виборів у клубі було вивішено програми всіх кандидатів з портретами. Жодної іншої інформації, газет, журналів, а також зустрічей з кандидатами або довіреними особами не проводилося. Всю агітаційну роботу виконувала адміністрація установи в інтересах конкретного кандидата. Агітували самі офіцери за кандидата Б.

Під час щоденного шикування начальники загонів відкрито закликали голосувати за Б. Заступник начальника установи з соціальної роботи із засудженими капітан Ф., начальник загону старший лейтенант Т., практично всі офіцери закликали голосувати за цього кандидата. Листівками за Б. було обклеєно всі гуртожитки.

У в'язницях, ви знаєте, утримують аж ніяк не кращих громадян України, але й не найгірших. Доля держави багатьом не байдужа. Поміж собою обговорювали: за кого? Та агітація робила свою справу. Гасло Б. працювало: я зумів розбагатіти, я дам таку можливість й іншим. Я вмію, я знаю, я навчу...

Начальники загонів так і казали: голосуйте за Б., він багато зробив для мешканців району, обіцяє зробити ще більше.

У день виборів прізвище кандидата вже ніхто не називав. Організація була на найвищому рівні. Шикування з 9.00 до 10.00 на плацу. Шикувалися по загонах, перевірялися за картками. Начальник загону оголошував засудженому його номер у виборчому списку. Засуджений заходив на дільницю і називав цей номер. За номером його шукали у списках, показували, де розписатися і вручали бюлетені.

217-й — виходь! Приготуватися 218-му! Ані прізвища, ані по батькові, ані року народження не було потрібно.

Сама виборча дільниця була у клубі. Жодних ознак агітації у ньому не було. Урни було опечатано, була можливість ознайомитися з програмами кандидатів, були присутні спостерігачі, порушень не виявлено.

Потім Б. склав з себе депутатські повноваження, віддавши перевагу державній службі. На 13 вересня 1998 року в окрузі було призначено повторні вибори. В цих виборах я брав участь уже як офіційний спостерігач з боку кандидата в народні депутати члена НРУ Ж.

І ось 17 серпня до установи прибув підполковник внутрішньої служби запасу Р. Він повідомив, що є довіреною особою кандидата в народні депутати А. Цей офіцер запасу зустрівся з заступником начальника установи з соціальної роботи із засудженими, капітаном внутрішньої служби Ф. Більше як довірена особа він ні з ким не зустрічався. Не було запрошення до клубу, жодних мітингів, виступу по радіо. Просто підполковник Р. побував на своєму попередньому місці роботи. Та що найцікавіше, того самого вечора до засуджених було доведено так звану «злодійську постанову», що її зазвичай видає офіційний «смотрящий» табору, або інакше «злодій у законі».

«Постанова» «злодія в законі», щоб ви знали, обов'язкова для всіх засуджених, для всього спецконтингенту зони.

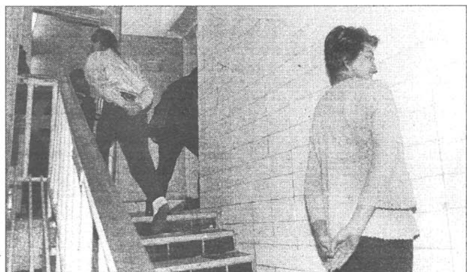
Вона зобов'язувала всіх засуджених голосувати за кандидата А., бо він забезпечує зону чаєм, сигаретами, іншими товарами.

У таборі «злодій у законі» — це авторитетна людина, яку насамперед поважають засуджені. Його обирають збори злодійської еліти, так звані «блатні». Це люди, які активно чинять опір режиму утримання, принципово, переконано не визнають закони, що існують в державі. Вони не живуть за законами держави, вони живуть за злодійськими законами, так званими «поняттями». «Поняття» — на зразок свого кодексу в кримінальному середовищі.

Є в зоні офіційно призначені адміністрацією бригадири, завгоспи, актив сприяння адміністрації для виправлення засуджених, але реально править спецконтингент, ті люди, яких призначають самі засуджені. Тому слово «злодія в законі» й є закон, і жоден не має права не послухатися.

Не обов'язково, щоб людина ця вирізнялася фізичною силою. Переважно вона має відзначатися злодійською порядністю, бо вона дивиться, щоб засуджений у зоні міг нормально жити, не порушувалися його права, щоб він міг нормально працювати, відпочивати, нормально харчуватися. І, головне, щоб не було чвар серед засуджених, бійок, убивств, крадіжок. Життя має спливати за законами «понять».

Це відомо в установі, її керівництву, в Державному департаменті виконання покарань. Офіційно це осуджують, як, приміром, «дідівщину» в армії, коли командири на словах її лають, а на практиці використовують у своїй «виховній» роботі для підтримання дисципліни.

Вибори в Лук'янівській тюрмі

Зберігаються, згідно з «поняттями», і касти: «блатні», «мужики», «козли». Викоренити це нікому не вдається.

І ось першого вересня 1998 року до установи прибув кандидат у народні депутати Ж. Адміністрація надала йому мікрофон табірного радіо. По цьому радіо він і викладав свою передвиборну програму.

Я у цей час перебував на плацу і слухав виступ кандидата. І зрозумів, що на локальні дільниці —місця біля гуртожитків, обгороджені високими кам'яними парканами, — трансляція не здійснювалася. Коли звернувся до адміністрації, чому, мовляв, не зберете людей у клубі, не надасте можливість кандидатові викласти свою програму безпосередньо виборцям, мені сказали, щоб не порушував порядок.

Тим часом у локальних дільницях люди займалися своїми справами, і не знали, хто виступає, навіщо і що він каже. Тоді я сказав Ж., що його ніхто не чув. Він запитав у капітана Ф.: як же це так? Той лише здивувався. Але мети було досягнуто: виступу конкурента майже ніхто не чув.

13 вересня, в день виборів, я, як офіційний представник, перебував на виборчій дільниці в зоні. Бачив усю картину, всю організацію голосування. Як і в березні, вона була на вищому рівні. Обов'язкове шикування, обов'язкова перевірка, люди самостійно заходили на дільницю, називали свій номер, розписувалися, одержували бюлетені й голосували.

Дуже цікаві вийшли результати виборів: найвищий відсоток голосів в усьому окрузі, відданих за А., був саме на нашій дільниці. За кандидата було віддано не більш як 700 голосів, бо явка була стовідсоткова.

Ось такі справи відбуваються в країні Україна наприкінці другого тисячоліття від Різдва Христового. Зрозуміло, місце дії — лише зона.

Записав
Анатолій КАРАСЕНКО.

***P. S.** За даними Центрвиборчкому, на виборах у голосуванні брало участь більш як 200 000 засуджених.*

Танок з любов'ю

Президенту піднесли заморський подарунок — коньяк вищого гатунку

На Чернігівщині пенсіонерам, інвалідам, багатодітним матерям виплачені борги — усім, усім, усім...

Для тисяч знедолених чернігівчан це стало таким грандіозним, величним і урочистим святом, про яке не можна ні в казці розказати, ні пером описати.

Правда, спробу зробив народний депутат України Сергій Терьохін, який прирівняв цю подію на Чернігівщині з тією, що днями відбулася в палаці «Україна». Він дослівно сказав: «Ми вигадуємо самі для себе щось таке, яке базується на реальному житті. Деякі хочуть політизувати, говорити «пир во время чумы», або щось таке. Але це просто люди без фантазії»...

Отож слава фантазерам. Їм мало урочистостей в палаці «Україна», залитого кришталевим сяйвом. Фантазери прагнуть ще слави і визнання.

Серед 28 номінантів — державних і політичних діячів, парламентаріїв, дипломатів, юристів і банкірів, підприємців, журналістів і діячів культури — знайшовся один аж суперфантазер і запропонував: прибутки від «Людини року» — до Пенсійного фонду. «Це щось попахує гаслом від совкових часів», — несміливо заперечив хтось із номінантів. Але його голос загубився в суперечці, кого ощасливити? «Чернігівчан, — одностайно вирішила громада, —ощасливимо батьківщину Президента».

Заради справедливості треба сказати, що історичне рішення про самопожертву ні сіло ні впало не приймають. Настрій створювався поступово. Перед самими фанфарами якийсь непевний натяк на можливість благородного вчинку пролунав з уст віце-прем'єра Сергія Тигипка: «Якщо на це витрачалася б хоч копійка державних грошей, я був би проти цього обов'язково. Коли справді є великі проблеми в країні, то зараз робити це дуже недоцільно. Тут все профінансували спонсори, і ті, хто купив квитки. Це, по-перше. І, по-друге, ви знаєте, ми почнемо жити краще, коли самі дуже захочемо цього. Коли ми захочемо стати Європою, справді Європою».

Ну скажіть, хто з чернігівчан, із земляків Президента, не хотів би жити краще чи стати Європою? Таких дурнів, напевне, немає.

«Розкрутку» продовжив Сергій Терьохін: «Це — нормальний атрибут нормальної розвиненої держави. Це є танок з любов'ю».

На «танок з любов'ю» навмисне чи ненароком вихлюпнув відерце холодної води Геннадій Удовенко. Одержуючи свою нагороду «Прометей-престиж», Геннадій Удовенко —дипломат року — сказав фразу, яка, безперечно, увійде в усі дипломатичні підручники: «Я не згоден зі словом «українська буржуазія». Це слово лякає наших людей».

Афоризму ніхто не зрозумів, але настрій він створив.

Президент Леонід Кучма, який набрав високий рейтинг у номінації «Державний діяч року», піднявся на сцену у доброму гуморі, заявивши, що «у цій залі навіть Президент раз на рік відчуває себе людиною, бо весь останній час його згадують незлим тихим словом».

Цікаво, ким би почував себе Президент, коли зал заповнили б пенсіонери?

Пікантність ситуації полягала в тому, що Президент хоч і набрав багато балів, але «Державним діячем року» не став.

Одначе з цієї пікантної ситуації, як і з наступної, Президент вийшов з гідністю.

Йому піднесли заморський подарунок — коньяк вищого гатунку. Побажання і поздоровлення перекладачка переказувала мовою сусідньої держави, бо думала, що так і треба. Але Президент усе перевів на жарт, запросивши бажаючих підходити до нього, він буде наливати.

По закінченні торжества, як і було домовлено, всі щасливці передали свої винагороди до Чернігівського відділення Пенсійного фонду. Віднині лихі люди не будуть розносити чутки про те, що ніби вироджується українська порода. На капітанському містку в державі одні «люди року», одна «еліта», а посудина ось-ось пірне й не вирине.

По завершенні цього дійства автор цих рядків зателефонував до офісу «Людини року», щоб дізнатися, на яку суму було продано квитків, але чоловічий голос послав його на три букви і поклав трубку. Інтелігентна, видно, публіка зібралася в тому офісі.

Зате того самого вечора, кажуть, з'явився указ: віднині поруч з оголошеннями про наради, симпозіуми, виставки, фестивалі, конкурси, паради, презентації, зльоти, перельоти і зальоти у пресі, по радіо і телебаченню обов'язково публікувати, озвучувати і демонструвати кошторис: хто, скільки і за кого. Інакше — в кайдани і в каталажку. Це закриє рота єхидам: мовляв, будь-яка гульня влаштовується на крадені гроші. Якщо в Європу, то в Європу. Бо хто ж прийме з мільярдами невиплачених пенсій та зарплат, хіба що занесуть до Книги рекордів Гіннесса.

І то почесно.

Автор цілком солідарний з народним депутатом Сергієм Терьохіним. Лише люди без фантазії не повірять у правдивість цих рядків.

Анатолій КАРАСЬ.
Фото Анатолія ВОРОХА.

То вип'ємо заморського коньячку за наших людей року

Відкритий лист

Президенту України Леоніду Кучмі

Шановний Леоніде Даниловичу!

Працівники пивобезалкогольних заводів України висловлюють вам щиру подяку за підтримку вітчизняного товаровиробника. Підписавши закон України про зменшення ставки акцизного збору на пиво, ви дали надію трудовим колективам на вихід з того жахливого фінансового становища, в якому вони опинилися.

Відомо, що у розвинених країнах світу споживання пива становить 160 і більше літрів на рік на одного мешканця, а в Україні лише 14 літрів. У таких країнах, як Німеччина, Чехія, Бельгія та інших європейських державах, добре розуміють, як благодійно впливає цей чудовий напій на здоров'я людини та економіку країни.

Пивовари України у цей скрутний час роблять усе можливе, щоб українське пиво відповідало кращим світовим стандартам.

Намітилися позитивні тенденції з впровадження провідними пивоварними заводами технічного переоснащення виробництва, новітніх технологій, високопотужних технологічних ліній та обладнання. Завдяки цьому на українському ринку з'явилося високоякісне вітчизняне пиво, яке успішно конкурує з імпортним і витісняє його з внутрішнього ринку.

Але є кілька життєво важливих проблем. Коли б їх розв'язати, вітчизняні пивовиробники одержали б величезний стимул для розвитку, а держава — велику користь. Ми розуміємо, шановний Леоніде Даниловичу, що без вашої допомоги цих проблем не вирішити і тому сподіваємося на вас.

Обсяги впровадження передових технологій вже сьогодні могли б бути значно більшими, якби під час ввезень імпортного обладнання підприємства не сплачували ПДВ і не відволікали значні обігові кошти. Для створення сприятливих умов для швидкого впровадження новітніх технологій ми просимо скасувати сплату ПДВ під час ввезення імпортного обладнання для пивобезалкогольної галузі, яке в Україні не виробляється.

Складна ситуація у пивоварній галузі також із забезпеченням основною технічною сировиною — солодом пивоварним та хмелем. Вітчизняного солоду і хмелю з багатьох причин не вистачає під виробничу програму 1999 року більш як 50%. У цих умовах пивоварні підприємства змушені купувати цю сировину за кордоном. Але згідно з чинними законами під час ввезення солоду пивоварного потрібно сплачувати 30 відсотків мита, а при ввезенні хмелю — 50 відсотків.

Ми просимо, щоб в умовах незабезпеченості підприємств сировиною були встановлені необхідні квоти на ввезення пивоварного солоду та хмелю. І на цю кількість, що забезпечує виробництво, встановити нульову ставку ввізного мита.

Сподіваємося, шановний Леоніде Даниловичу, на вашу підтримку і допомогу у розв'язанні цих питань.

За дорученням колективів усіх пивоварних заводів України:
М. СИЧЕВСЬКИЙ, голова Спостережної ради компанії «Укрпиво» — директор заводу «Росинка»,
М. КРАВЧЕНКО, генеральний директор компанії «Укрпиво»,
В. БАЖОВ, генеральний директор АТ «Миколаївський пивзавод «Янтар»,
Г. БІЛОКУР, голова Спостережної ради АТ «Харківський пивзавод «Рогань»,
П. ПЕРЕТЯТЬКО, генеральний директор АТ «Запорізький пивобезалкогольний комбінат «Славутич»,
М. СУТКОВИЧ, генеральний директор фірми «Полтавапиво»,
В. НОСЕНКО, генеральний директор АТ «Черкаське пиво».

Скільки важить добрий задум

Коментар тижня

Під час візиту в Україну віце-прем'єра Держради КНР пані У І йшлося, зокрема, про гуманітарну допомогу для Закарпаття, про пільговий кредит (50 мільйонів юанів) та створення умов для вільного співробітництва підприємців двох країн. Останній пункт видається дуже перспективним. Його коментує наш давній автор, експерт-китаєзнавець, старший консультант Українського інституту стратегічних досліджень Андрій ГОНЧАРУК:

— Останніми роками помічається спад торговельно-економічних та науково-технічних зв'язків між нами й Китаєм. Це турбує і нас, і їх, але прикметно, що оцей візит таки був ініційований ними! Добре, що укладено певні угоди, чудово, що пані У І привезла з собою групу солідних підприємців з конкретними проектами співробітництва. Тобто задуми хороші, але одразу виникають побоювання щодо їх реалізації. Адже на рівні декларацій це робиться вже не вперше. А для реального співробітництва все-таки потрібна не лише добра воля підприємців, а розвинена інфраструктура державної підтримки таких ініціатив. У китайців така інфраструктура є, а у нас ... таке враження, що про неї згадують лише під час отаких-от візитів. Поки що ні в УСПП, ні в Торгово-промисловій палаті нема конкретних структур, котрі за це відповідали б. Уявіть, що в торгово-економічному представництві Посольства КНР в Україні — лиш один співробітник, а отже, й з нашого боку — не більше. Якщо так буде надалі, навряд чи вдасться істотно поліпшити становище.

На знімку: пані У І зі своїм українським колегою Сергієм Тигипком під час прес-конференції.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У Болгарії поважають Тараса Шевченка

Вшанування тижня

У Болгарії широко відзначили 185-ту річницю з дня народження Кобзаря. Урочистості відбулися скрізь, де є осередки української діаспори й діють болгаро-українські клуби, зокрема в містах Софія, Пловдив, Нова-Загора, Варна, Велико-Тирново, Бургас, Благоєвград, Враца. Однак центральним заходом вшанування пам'яті Тараса Шевченка в Болгарії став вечір у Софійському університеті імені Климента Охридського. Його підготували студенти відділення україністики, яке діє вже третій рік, та наше посольство. Про Кобзаря говорили посол України В'ячеслав Похвальський та голова Асоціації україністів Лідія Терзійська.

«Святково ювілей Шевченка відзначили й у селі Знаменосець, що на півдні Болгарії, — повідомив перший секретар нашого посольства Микола Ярмолюк. — Там ініціатором вечора був директор місцевої школи українофіл Вилчо Койчев». До речі, політичний радник нашої амбасади Михайло Станчев сказав, що школа цього села хотіла б налагодити зв'язки з однією із шкіл міста Знам'янка, що на Кіровоградщині. «Посольство неодмінно допоможе», — пообіцяв пан Михайло.

Очікується, що до кінця березня в Болгарії відбудеться ще кілька шевченківських заходів. Зокрема, в Національній бібліотеці імені Кирила та Мефодія в Софії буде організовано виставку творів Шевченка, а в місті Нова-Загора — виставку сучасної української графіки, присвяченої Кобзареві.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Мелодія забутої війни

(Початок на 1-й стор.).

З шістнадцяти тисяч бійців дивізії повернулись додому, під Одесу, лише дві тисячі. З 44-ої дивізії, що воювала поруч, повернулося до Києва 500 душ. Полковник написав докладні спогади, і розмова між нами була суто газетна: мовляв, місця нема, може, почекаємо? «Ех, хлопці! — широко усміхнувся полковник (ці люди уміють сміятися в отаких випадках), — а якщо не доживу?». Живіть довго, полковнику! Хай у вашій душі звучить мелодія юності. Ви ж самі кажете, що на тій війні армія співала українських пісень, бо дуже багато там було наших хлопців, і тисячі їх лишились навіки в болотах на лінії Маннергейма. Ось чому старі солдати будуть сьогодні щедрими до вуличних музикантів...

Дошка пошани

Честь нації — в номінації

Будинок для божевільних. Палата Бонапартів. Сеня зав'язує свої червоні підтяжки «метеликом» на шиї... Милується крутим прикидом у дзеркалі вікна. За спиною виринає лікар.
— Сеню, як здоров'я?
— Нація може спати спокійно: я в номінації «Людини року»!
— В якій, Сеню, ще номінації?!
— Буйноголовий аналітик року!

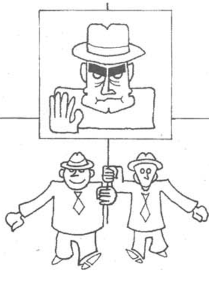
«С чувством глубокого удовлетворения»...

Інтерв'ю колишнього президента України Леоніда Кравчука газеті «Зеркало недели»:

«— Леонид Данилович, вы азартный человек?
— Да.
— Если бы сейчас был тотализатор — на кого бы вы поставили?
— На нынешнего Президента».

Від чергового:

Надзвичайно прикметна передвиборна помилка: назвати Леоніда Макаровича Леонідом Даниловичем! Добре хоч не Леонідом Іллічем!..

Є сенс посидіти?..

Леонід Кучма, Президент України (на засіданні Координаційного комітету з боротьби з організованою злочинністю та корупцією):

«Уряд, пробачте, стоїть з простягнутою рукою перед міжнародними фінансовими організаціями, а в цей час мільярди гривень конвертуються, перекаазуються, вивозяться за кордон, працюють на кримінал. Хто за цих обставин захоче мати з нами справу?»

Від чергового:

Кажете, Леоніде Даниловичу, уряд стоїть?.. Так у ногах правди немає. А ви не пробували своїх міністрів садити? Ну, хоча б через одного. Диви, обставини й зміняться...

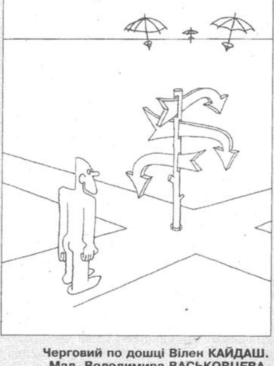
Всьо чотко

Грегорі Еджейчак, голова представництва Світового банку:

— В Україні немає чіткого уявлення, куди повинна рухатися країна...

Від чергового:

Даремно ви так. Все у нас є: уявлення, рух, Президент, земля і люди. Але ви не зрозуміли — наше щастя в тіні!

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

На рівних з пістолетом і комп'ютером

Дніпропетровський юридичний інститут святкує ювілей

Свято тижня

Дніпропетровщина, відома кузня кадрів для металургії та політики, ще донедавна кузнею правоохоронців не була. А тим часом потреба саме в таких кадрах у регіоні постала дуже гостро.

І ось два роки тому тут відкрито Юридичний інститут МВС. По суті, він продовжує 33-річну історію училища міліції, на базі якого створений. Училище підготувало майже 12 тисяч випускників (один з них став заступником міністра, шестеро — начальниками обласних УМВС, двоє — ректорами вузів).

Сьогодні в інституті є три факультети (кримінальної міліції, економічної безпеки, госпрозрахункового навчання), навчання на яких забезпечують 10 кафедр. Сучасним правоохоронцям замало силових методів —потрібні глибокі знання, аналітичне мислення, вміння прогнозувати події. Протистояти організованій (а надто економічній) злочинності можуть лише кваліфіковані юристи, передусім оперативники та слідчі.

Хто може їх навчити? У Дніпропетровському інституті понад половина педагогів мають вчені звання й наукові ступені, кожен п'ятий пише кандидатську чи докторську. А ще тут читають лекції провідні вчені Національної юридичної академії, Національної академії внутрішніх справ, інших вузів. Тут однаково добре володіють і пістолетом, і комп'ютером. Навчання побудоване так, щоб випускники могли працювати й у суді, прокуратурі, адвокатських, арбітражних, податкових системах. Майбутні правознавці, крім того, докладно вивчають специфіку роботи комерційних структур, маркетинг, банківську справу.

З другого боку, завдяки МВС та місцевій владі інститут отримав унікальну матеріальну базу — колишнє військове містечко. Будь-який вуз може позаздрити Дніпропетровському юридичному: у місті він має навчально-лабораторний корпус, гуртожитки, їдальню, клуб, спортивне містечко, а ще за містом — понад 20 гектарів (спортивний і навчально-тренувальний комплекси, стрільбище, підсобне господарство). Велику допомогу вузу надають голова облдержадміністрації Олександр Мигдєєв та начальник УМВС України в Дніпропетровській області генерал-лейтенант міліції Юрій Смирнов.

Сьогодні інститут напередодні другого набору. Влітку його аудиторії заповнять абітурієнти з усієї України. До речі, тут є певні пільги під час вступу для чорнобильців, сиріт, дітей загиблих правоохоронців, медалістів.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

На знімку: курсанти Анастасія Калинюк та Роман Коцюба.

Акції тижня

Тягнеться ланцюг... Та не до НАТО

Учора у столиці Народний рух України провів масову акцію «Україну — в НАТО!», присвячену вступові Польщі, Чехії та Угорщини до Північноатлантичного альянсу. Учасники акції створили живий ланцюг між посольствами цих країн, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Брати по той бік Карпат

Ювілей тижня

Учора в краї розпочалися торжества, присвячені 60-річчю Карпатської України та 125-й річниці з дня народження її президента Августина Волошина (народився 17 березня 1874 року).

Протягом майже тисячоліття Закарпаття було під іноземним гнітом. Та навіть в умовах етноциду, соціальних та економічних утисків край зберіг свою самобутність і прагнення єднання з братами по той бік Карпат. Доля не була ласкава до закарпатських українців. Однак кращі їх представники, до яких належав і відомий педагог, письменник і політик Августин Волошин, продовжували боротьбу за національне відродження.

15 березня 1939 року в Хусті відкрився сойм Карпатської України — першого обраного народом краю законодавчого органу, на якому Августина Волошина обрали Президентом Карпатської України.

Та вже в другій половині березня 1939 року Закарпаття було окуповане фашистськими військами. Майже упродовж 50 років трагедія краю замовчувалася або фальсифікувалась, як і біографія Августина Волошина (помер він 11 липня 1945 року в Лефортовській тюрмі міста Москви).

У березні 1990 року на Красному полі, де в часи війни розгорівся кривавий бій, було встановлено березовий хрест. А завтра, 14 березня, тут буде відкрито й освячено пам'ятник січовим стрільцям. Автор пам'ятника — хустський художник Ян Пашко. Того ж дня в Хусті —столиці тодішньої Карпатської України — відбудеться наукова конференція «Карпатська Україна Карпатська Січ». У храмах краю пройдуть богослужіння за загиблими січовими стрільцями.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Катастрофа тижня

Вселенський потоп всеукраїнського масштабу

Синоптики прогнозують до 16 березня повільне підвищення рівня води в ріках України, місцями — перевищення максимального історичного паводкового рівня.

Формування максимальних паводкових рівнів спостерігатиметься у Південному Бузі та його притоках, в малих річках Київської області з підтопленням окремих прирічних населених пунктів у басейні річки Тетерів.

Спеціалісти Гідрометцентру не очікують істотних коливань у ріках Закарпаття. Вода затоплює заплави Дністра та його приток у Львівській, Івано-Франківській, Тернопільській, Хмельницькій областях, окремих притоках Середнього Дніпра у Полтавській та Дніпропетровській областях, Сіверського Дінця у Харківській та Луганській областях.

«Кримтур»: цілорічно — від рюкзачного до готельного

На запитання кримського кореспондента «ГУ» відповідає голова правління популярної фірми Євген Михайлов

***У** тому, що в Криму минулого сезону відпочили близько 3,5 мільйона чоловік, майже на мільйон більше, ніж позаторішнього літа, беззаперечна заслуга й чотиритисячного колективу акціонерного товариства «Кримтур», яке має великий досвід у сфері організації курортної справи. Багатьом відомо, що найдешевші путівки, найдемократичніший відпочинок — це «Кримтур», нинішня мета якого — зробити туризм на сонячному півострові привабливим для людей будь-якої пори року.*

— Євгене Анатолійовичу, не таємниця, що рекреаційна сфера півострова переживає сьогодні не кращі свої дні. Та навіть у цій ситуації ваша організація розвивається, міцніє.

— Допомагає досвід організації відпочинку на всі смаки. У Криму практично в кожному привабливому місці ви побачите фірмові прапори з емблемою «Кримтур», які закликають відпочивальників насамперед до активного оздоровлення: автомобільного, пішохідного, велосипедного, гірського, яхтового... Тільки туристичних баз у гірсько-лісовій зоні майже 40, маємо понад 10 тисяч місць у комфортабельних готелях, відкрили низку нових бюро подорожей і екскурсій, що розгортає великі можливості для освоєння Азовського узбережжя.

— Які готелі й бази працюють цілорічно?

— Таких уже чимало і стає дедалі більше. Найкомфортніші — «Таврія» у Сімферополі, «Крим» у Севастополі, «Євпаторія», "Горизонт" у Судаку, алуштинські турготелі «Чайка» і «Восход». Вони, до речі, після реконструкції стали одними з найрентабельніших, як і «Палас» в Ялті. Донедавна це була турбаза, нині — тризірковий готель, який перший так високо тарифікували в Криму. Після стажування директора у США сервіс тут став справді світового рівня.

— Ваші ціни не відлякують?

— Кошторис показує, що ні. До цін ми ставимося диференційовано. Якщо раніше продавали путівки на 20 днів, а людині часом доводилося від'їжджати раніше, то плата за невикористані дні вже не поверталася. Тепер інша справа: ми готові прийняти наших гостей і на день, три, сім, чотирнадцять... на скільки людині зручно.

Вартість путівки на початку сезону в середньому на одну людину за добу була 10—12 доларів, у розпал літа 15—17, наприкінці осені вона зменшилася ще на 2—5 доларів. Це удвічі дешевше, ніж на турбазах Прибалтики чи Кавказу, і значно менше, аніж у більшості оздоровниць Криму. У нас відмінне харчування і сервіс — всі наші головні спеціалісти курортної справи пройшли стажування за кордоном, бажають імідж «Кримтуру» тримати високо. Про те, що в п'яти турготелях рівень відпочинку не поступається європейським стандартам, свідчать численні відгуки наших гостей.

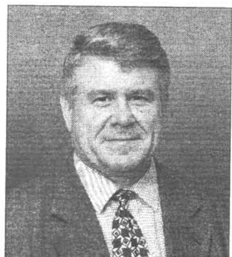
Уклали договори на обслуговування туристів з курортними поліклініками, медичними закладами, більше надаємо послуг і в торгівлі. Багато уваги приділяємо організації відпочинку батьків з дітьми.

Звичайно, економічні, політичні чинники останніх років не сприяли розвитку туризму, навпаки — стали для курортної галузі Криму перевіркою на виживання, вміння перелагодити роботу. Та вже нині можна сказати: цей потужний удар ми витримали. Щороку відраховуємо до бюджету автономії понад 3,5 млн. доларів.

Додає впевненості у воскресіння й те, що новий склад Верховної Ради та уряду, працюючи над проблемами енергетики, промисловості, села, вперше так високо підніс значення курортно-рекреаційної галузі для розвитку Криму. Це — найкоротший шлях збагачення зубожілого регіону. Відтворювати не треба нічого: близько тисячі оздоровниць Криму готові нині працювати по-новому. Майже мільйонний запас ліжко-місць повинен посприяти відродженню краю.

— У жорстких змаганнях з конкурентами без розширення реклами в Україні і за її межами вже не обійтися?

— Для цього широко організовуємо і використовуємо міжнародні туристичні ярмарки. Традиційно виступаємо одним з організаторів міжнародного Ялтинського ярмарку, їздимо до Києва, Москви, Санкт-Петербурга, разом з АТ «Укрпрофтур» щовесни й осені влаштовуємо власні ярмарки на своїх турбазах, де обмінюємося досвідом, укладаємо

договори на наступні сезони з представниками ближнього і дальнього зарубіжжя. Ярмарки дають нам партнера, який має прямі контакти з клієнтом. Так, це посередник, але діловий, з яким можна працювати на перспективу.

Водночас почали відроджувати такий популярний колись масовий, загальнодоступний відпочинок людей з рюкзаками. Ностальгією за маршрутами рідним краєм пронизані листи та дзвінки до «Кримтуру». І ми готові показати туристам Крим в усій його красі.

Записав Віктор ХОМЕНКО.

Дива робить той, хто вміє працювати

— Так це ж економічне диво! — вигукнув один із журналістів після того, як директор «Фросту» Володимир Йосипович Тулуб показав: що було і — як стало в цехах і адміністративному корпусі підприємства, на яке вже махнули рукою. Адже 1997 рік воно завершило зі збитками в 405 тисяч гривень, у першій половині 1998 року додалося ще 146 тисяч... Тільки робітникам підприємство заборгувало 52 тисячі. Попереду був крах...

Аж тут на підприємство прийшов новий директор. І все різко змінилося. 1998 рік «Фрост» закінчив у «плюсах», погасивши борг і перед державою, і виплативши всі борги із зарплати. Виробництво морозива, а це основна продукція «Фросту», почало зростати. Хіба це не диво?

— Скажу чесно, без фінансової і моральної підтримки нічого не вийшло б, — каже Володимир Тулуб. — Сьогодні від імені робітників я хочу подякувати і голові обласної держадміністрації Миколі Круглову, і керуючому «Промінвестбанком» Володимиру Матвієнку, і працівникам Спаського відділення цього банку у Миколаєві, які повірили «Фросту» і дали кредит для оновлення виробничих потужностей. Допомогли нам у скрутну хвилину і керівники київської фірми «Фрозенфут», які орендували холодильники підприємства. А з боргами за електроенергію ми розрахувалися завдяки керівникові фірми «Сигма» Віталію Павленку.

Нині «Фрост» прагне зробити різкий ривок уперед. Якщо торік на підприємстві виробляли 116 тонн морозива, то цього — планово випустити 1500 тонн. Тобто зростання майже в 13 (!) разів. За рахунок чого?

— Завдяки кредитові «Промінвестбанку» придбали дві вітчизняні лінії для виробництва морозива, — продовжує директор. — Набрали робітників (раніше тут працювали 96 чоловік, а зараз — 150) і за зміну випускатимемо 8 тонн морозива із незбираного екологічно чистого молока, яке закуповуємо в передових господарствах області.

Миколаївських журналістів, які звикли бачити в продажу привізне морозиво (навіть з Польщі), здивував не лише асортимент, а й смак. Справді, таке враження, що їси холодну і солодку сметану. Випускає «Фрост» і кілька видів тортів із морозива, які мають особливий попит. Вони дешевші й, головне, корисніші, ніж традиційні торти із тіста і жирів. Недаремно на ярмарок, який підприємство провело нещодавно, приїхали 56 чоловік із Керчі, Одеси, Херсона, Кіровограда, Кривого Рогу, Мелітополя та інших міст півдня України...

— Раніше Миколаїв славився кораблями, а нині — морозивом, — жартували журналісти. А хтось майже всерйоз додав: «А може, Тулуба на суднобудівний завод перекинути? Він і там виробництво підняв би...»

Володимир Йосипович на те нічого не відповів. Мабуть, не почув. Щоправда, і на «Фrості» новий директор не все із своїх планів іще реалізував. Але й те, що встиг зробити за півроку, за обласними мірками — економічне диво.

Ярослав ВОЛОДИМИРІВ.

На знімку: Володимир Тулуб (праворуч) показує продукцію, що зійшла з конвеєра.

Фото Олександра КРЕМКА.

Своя колія

Велосипеди Львівського мотозаводу — це європейська якість і прийнятна ціна

***У** музеї Львівського мотозаводу зберігаються розмаїті взірці продукції — мопеди, велосипеди, міні-сільгосптехніка — предметна ілюстрація етапів розвитку виробництва, його орієнтації на попит. Колись у ньому з'явиться ще один розділ, присвячений «епопеї» торування власної дороги до ринку.*

І, можливо, на підставі численних документів, протоколів, листів у третьому тисячолітті хтось напише наукову працю про становлення господаря. Автор оперуватиме промовистими цифрами: порівняно із 1990 роком обсяг виробництва в машинобудуванні нині становить 35,7 відсотка. На тлі такої статистики Львівський мотозавод, який від 1994 року став відкритим акціонерним товариством і зберіг своє обличчя, — своєрідний улюбленець долі. Внаслідок приватизації трудовий колектив володіє 54 відсотками акцій підприємства, 20 відсотків придбали громадяни України, 26 — державний резерв, призначений для потенційного інвестора.

На сесії Львівської обласної ради, присвяченої проблемам захисту вітчизняного виробника, до уваги депутатів було представлено продукцію мотозаводу. Своєрідний речовий доказ того, що виробникові-господареві не так уже й потрібен той захист. Був би нормальний режим сприяння у правовому полі. Але із цим режимом поки що сутужно. Лише найближче оточення незмінного директора, а тепер голови правління ВАТ «Львівський мотозавод», кандидата економічних наук Євгена Палиги знає, якою ціною давалася переорієнтація на реалії сьогодення при збереженні самостійності. Недавнє минуле львівських підприємств, які залишилися біля розбитого корита або ж розбитих ілюзій щодо інвестора, спонукало Євгена Миколайовича та його колег взяти на озброєння древню китайську мудрість: поспішай повільно. Передусім переорієнтували основне виробництво, щоб максимум комплектуючих виробляти у власних цехах. У новій розробці заводу — велосипед європейського зразка «Галичина». Закордонними є лише шини й ланцюги. Все інше — своє. І ціна доступна для вітчизняного споживача.

За нових умов неможливо та й непотрібно було зберігати недоторканним увесь комплекс, отож взяли курс на реструктуризацію. Нині на базі заводу працюють 15 самостійних фірм різного профілю, і процес освоєння нових ринкових ніш триває.

— Я вже не займаюся виробництвом, — каже Євген Палига. — Моя справа — стратегія, податки, перспективні бізнес-проекти. Шукаємо нетрадиційні варіанти платежів. Наприклад, відрахування до Пенсійного фонду зробили за рахунок кількох операцій за участю «Львівтрансгазу». Подалися в райони, де люди мають заборгованості за газ, і ліквідували їх. Із партнерами, що працюють на базі заводу, у мене джентльменські відносини, а саме: на стороні заробляй, а з нас шкуру не дери. Наприклад, інструментальний цех передали в оренду приватному підприємству «Техно». — Тепер тут виготовляють прес-форми, штампи, а ми маємо пріоритетне право замовляти щось у них. Їдальню передали приватному підприємству «Телець». Там працюють близько 200 робітників заводу. Вони виробляють різні харчові продукти (кетчупи, консерви) й постачають їх на ринки України, Росії, Польщі. Збираючи гривню до гривні, ми зуміли викупити контрольний пакет акцій і нині мотозавод — єдине машинобудівне підприємство України, якому не диктують волю зі сторони. Лише наша непоступливість, віра у власні можливості й перспективи допомогли вистояти перед натиском «доброзичливців», які хотіли б спекулювати нашими основними фондами, виробничими площами. Ми самі дамо їм раду. Можемо запропонувати для бізнесових структур корпус площею чотири тисячі квадратних метрів для налагодження якогось виробництва, один із поверхів заводоуправління — для облаштування офісів. Є ще 850 квадратних метрів під житло чи офіси.

— Тепер ви досягли того, що називають інвестиційною привабливістю. Чи навідуються «свати»?

— Їх не бракує, але ми прискіпливо аналізуємо кожну пропозицію, вивчаємо потенційні можливості партнера. Співпрацю пропонують латвійська компанія «Балтик Джип ЛТД», Українська фінансова група, московська «Мототехника». Складаючи бізнес-план, ми підрахували, що нині потрібно не менш як півтора мільйона доларів зовнішніх вкладень, щоб остаточно перейти від

радянської системи виробництва до ринкової. За радянських часів виробництво мопедів було громіздким і на 75 відсотків залежало від волі центральної московської влади. Бувало, комплектуючі виробляли в Росії, технологічно обробляли в Молдові, і лише потім вони потрапляли в Україну.

Оксана ТЕЛЕНЧІ, Сергій ЛАВРЕНЮК.

Львів.

Підприємство, що працює, — диво, те, що отримує прибуток, — подвійне

Господар заводів, газет, пароплавів

Березовський у відставку не збирається. Хіба що у відпустку

Тиждень тому просторами Співдружності луною прокотилася сенсація: президент Росії Борис Єльцин відлучає Бориса Березовського від багатостраждального СНД. Сенсація? Лише для тих, хто не обізнаний з підкилимовими кремлівськими війнами.

Скандали

Зовсім недавно прем'єр-міністр РФ Євген Примаков заявив, що камери російських в'язниць звільнятимуть для економічних злочинців високого рангу. Почати він, вочевидь, вирішив із... Березовського. Однак Борис Абрамович прямо заявив на адресу Примакова: «І не таких знімали» (відходу Черномирдіна з компанією свого часу посприяв саме Б. Б.). Почалася масована атака на прем'єра з боку підконтрольних Березовському ЗМІ. У відповідь — генпрокуратура порушила кримінальну справу, звинувачуючи Березовського в організації прослуховування великих державних чиновників та сім'ї президента. Правоохоронні органи провели обшуки в його компаніях «Сибнафта», «Атолл», у структурах, пов'язаних з «Аерофлотом». Почалося слухання справи про банкрутство ГРТ і було введено зовнішнього керуючого компанією. Лише сліпий не помітив чергове зникнення «бультер'єра Березовського» Сергія Доренка.

На думку одного з московських кореспондентів, Примаков — не Черномирдін. Домовитися з ним неможливо. Проте зусиль тільки «Максимича» замало. Потрібна ще й воля президента. І вона, судячи з усього, є. На початку лютого Держдума зажадала від президента порушити питання на Раді глав СНД про усунення Березовського з посади виконавчого секретаря до закінчення кримінальних справ. Єльцин довго не розмірковував.

Распутін наших днів

Газета «Завтра» свого часу зазначала: «Співробітництво з Коржаковим дало Березовському можливість увійти в сім'ю президента, потім були... дорогі подарунки Тетяні Д'яченко (зокрема два автомобілі), влаштування зятя Єльцина главою «Аерофлоту».

Британський тижневик «Європіан» писав про нього таке: «Він, як кіт: викинь його з вікна, і він приземлиться на лапи»...

Борис Нємцов вважає, що Березовський «не терпить незалежних людей при владі». За словами Геннадія Зюганова, «інколи дії Березовського у власних фінансових інтересах збігаються з інтересами національними». А ось думка Віктора Ілюхіна: «Це людина цинічна від природи, великий інтриган. Я переконаний: він сам розпалив кампанію антисемітизму, підставивши Макашева». Такий Распутін наших днів.

Слуга всіх панів і сам собі господар

Коли Березовського призначили виконавчим секретарем СНД, Альфред Кох зазначив: «Це наочна демонстрація його високого професіоналізму в галузі політичної інтриги. Тут він великий майстер». Московські політики (до відлучення Б. Б. від СНД) вважали, що вплив Березовського, який став біля керма Співдружності, не менший, ніж раніше, бо він уміє використовувати в своїх інтересах ті труднощі, з якими люди борються. Плюс чудові канали інформації: за день-два до ухвалення рішення «у верхах» він одержує інформацію про це, а за день до оголошення цього рішення з пафосом заявляє, що вимагає його ухвалення. За даними «Незалежної газети», Б. Б. упевнено посідає місце в рейтингу «Найкращі лобісти Росії» у номінації «лобісти-професіонали».

Улюблений вираз Березовського належить Сенеці: «Якщо хочеш, щоб тебе любили, — люби». Як вважають спостерігачі, його успіхи пов'язані з умінням працювати з «компроматом». Кажуть, великою допомогою на початку його політкар'єри стала «картотека московської синагоги» — відомості про залаштункове життя столичної еліти.

У списку 400 найбагатших людей планети «Форбса» Березовський на 97-му місці: його статки — 3 млрд. доларів. Сам Березовський 1996-го поставив до відома податкову інспекцію Росії про особисті доходи у 500 тис. доларів. Одного разу він прохопився словом: «Раніше у мене була мета: зробити багатство. Я цього досяг. Тепер моя мета — це багатство зберегти».

Але нині в Кремлі налаштовані рішуче: чи пощастить уберегтися самому власникові заводів, газет, пароплавів? Вважаю, так. Інакше б цей феномен не називався Березовським.

Яна СТАДІЛЬНА.

Україна має тепер 677 км кордону з НАТО

Учора НАТО підійшла до рубежів України. А точніше, два безпосередніх сусіди нашої держави — Польща та Угорщина — і близький — Чехія — стали повноправними членами Північноатлантичного альянсу. З огляду на це, міркування деяких українських політиків, чи варто дружити з НАТО, чи слід шукати партнерів в інших напрямках, уже не актуальні. Не співробітничати зі своїми головними політичними й економічними партнерами — цими трьома державами — просто не можна. І цього разу приказка «мухи окремо, котлети окремо» не підходить. Хочемо ми того чи ні, але свою зовнішню політику Чехія, Польща й Угорщина відтепер будуватимуть, виходячи і з позиції НАТО.

Так, Польща повинна протягом чотирьох найближчих років виконати 65 цільових завдань. Серед них — реалізація урядової програми інтеграції збройних сил з НАТО і їх модернізації до 2012 року. До речі, 10 березня у Варшаві побував начальник об'єднаних американських штабів Генрі Шелтон (на знімку ліворуч). Очевидно, під час переговорів з начальником генштабу Польщі генералом Генриком Шумським ішлося й про це...

Отож колись соціалістичні, а тепер нові натовські країни мають дорости до рівня колег з альянсу. А щодо України, то нам хоча б до рівня Польщі дотягнути.

Наталя РІЗНИК.
Фото АП.

Прапор і гімн все ще не взаконено

Який прапор у Японії? Багато хто, не замислюючись, дадуть відповідь: червоний диск на білому полотнищі — символ сходу сонця. Проте самих японців це запитання може збентежити. Річ у тім, що прапор, який називають «Хі-но мару», а також гімн «Кімі-га іо» до цього часу не мають статусу офіційних. Слова гімну, який славить імператора, взято зі збірки віршів X століття, а музику до нього написано ще 1880 року. Під прапором «Хі-но мару» йшли в бій війська імператора. І після 1945 року будь-яке згадування про імператорський гімн та прапор (як про символ мілітаризму та націоналізму) в офіційних документах було заборонено.

Проте виявилося, що консервативні японці не готові розпрощатися з традиційним гімном та прапором. Тому «Хі-но мару» продовжували піднімати не лише в імператорському палаці, а й на всіляких церемоніях. А щодо гімну, то 1989 року міністерство освіти навіть видало розпорядження, яке зобов'язувало під час шкільних церемоній виконувати цей гімн.

І ось уряд Японії вирішив до завершення поточної парламентської сесії подати законопроект про офіційне закріплення статусу національного прапора та гімну як символу японської держави. Адже у сучасних японців «Хі-но мару» та «Кімі-га іо» вже давно асоціюються не з мілітаризмом, а з історією країни, яку, як відомо, не перепишеш.

Наталка ФІЛІПЧУК.
За матеріалами японської преси.

Люди й події

Як і казав Заратустра

Не відомо, чи вивчають у Північноатлантичному альянсі Фрідріха Ніцше, але представник держдепартаменту США Джеймс Рубін зробив таку заяву: «НАТО залишається єдиною в своєму прагненні принести мир у цей регіон за допомогою засобів, які були нею визначені». Що ж, усе зрозуміло: «Хто хоче миру — хай готується до війни», — так казав Заратустра. Ну а НАТО вже давно визначила своїми першочерговими засобами 50 крилатих ракет «Томагавк».

Цікава ідея

Неперевершеним аргументом на користь Едуарда Шеварднадзе стало те, що після його від'їзду з візитом до Японії у Тбілісі зникла електроенергія, і з'явилася тільки в день повернення. На п'яту добу. Отож лише сліпий не побачив: Едуард Амвросійович — справді незамінний. Звичайно, підозрювати главу держави в тому, що він прихопив із собою якийсь трансформатор чи рубильник, мабуть, не варто... Але сама ідея цікава.

Турбота за іншу гілку

Є-таки держава, де виконавча влада виявляє зворушливу турботу про законодавчу, — це Америка! Говорячи про скандал, пов'язаний з начебто викраденням китайськими шпигунами ядерних секретів США, сенатор Річард Лугар заявив, що «...клінтонівська адміністрація вирила собі велику й глибоку яму на Капітолійському пагорбі» (саме там розташовано американський парламент). Та хіба лише собі? Якщо яма справді велика, то в разі ядерного удару Китаю і конгресмени з сенаторами зможуть у ній сховатися!

Вибір прем'єра Росії

Дипломатичні здібності російського прем'єр-міністра Євгена Примакова дали йому можливість вибрати оптимальний варіант оцінки півірічної діяльності очолюваного ним уряду: «Зроблено не зовсім мало». І це, незважаючи на спокусу сказати так, щоб ніхто не зрозумів — «не зроблено зовсім мало», або оптимістично — «зроблено зовсім немало». Варіант «не зроблено зовсім нічого» прем'єром не розглядався. Поки що його дискутують прості росіяни.

Краса врятує Ізраїль?

В Ізраїлі сенсація: вперше в історії країни корону її першої красуні отримала 21-річна арабка з Хайфи Рана Раслан. «Не важливо, хто я — єврейка чи арабка, головне — ми довели світу, що можемо жити разом», — заявила вона. Проте виникають певні сумніви: чи достатньо такого доказу, як «доброві́льна здача» ізраїльтянами звання «Міс Ізраїль», для арабів Палестини? Досі вони погоджувалися лише на 13 відсотків Західного берега ріки Йордан.

XX століття: українські акценти

1900–1910

Кліо з сувоєм папірусу. Але й з годинником

Згадати про покровительку історії музу Кліо із грецької міфології змусили запитання, що супроводжують нове прочитання томів історії України, писаних у недалекі часи. Розгорніть, наприклад, чотиритомник історії Києва. Якщо вилучити з нього сторінки, відведені для ідеологічного коментування тої чи іншої події, то видання «схудне» в два рази, а то й більше.

Зрозуміло, що, може, короткі пояснення і потрібні (якщо книга розрахована на широке коло читачів), але ж не такі, що більші за інформацію про історичний факт в десятки разів.

Прагнення авторів рубрики «ХХ століття: українські акценти» не переписати історію (як уже закидають нам опоненти), а спробувати побачити час поглядом українця (мається на увазі політичне розуміння цього слова: тобто людей різних національностей, які живуть в Україні).

Кліо тримає в руках не лише сувій папірусу, а й годинник. Бо вона покликана стежити за порядком у часі. А він, час, різний для жителя, наприклад, Далекого Сходу чи Галичини, людини Х й ХХ століття. Була епоха рабства, потім — феодалізму, капіталізму, потім прийшов час соціалізму...

Змінюються часи, розпадаються імперії, народжуються нові держави і приходять нові покоління, а Кліо суворо стежить, щоб був порядок у часі і правда на сувоях папірусу.

«Ну що б, здавалося, слова...»

«Їх мрія — Сполучені Штати Східної Європи». Так писав автор доповіді «Походження та суть українофільства», що прозвучала на зібранні Клубу російських націоналістів у Києві 1911 року. І він не був самотнім в хорі противників вільного розвитку української культури.

Початок ХХ століття став справді вирішальним для розв'язання українського питання, яке цікавило багатьох політиків, і не лише Європи. Ще 1888 року канцлер Німецької імперії Отто Бісмарк відстоював думку про відновлення києворуської держави у формі князівства. Не менш знаний російський державний діяч Сергій Вітте наголошував: «Ми досі не усвідомили, що від часу Петра І та Катерини ІІ нема Росії, а є Російська імперія. Коли 35 відсотків нашого населення — інородці, а руські розділяються на великоросів, малоросів і білорусів, то неможливо в XIX і XX століттях вести політику, ігноруючи цей історичний факт капітальної ваги, ігноруючи національні прикмети інших національностей, що увійшли в Російську імперію, їх релігію, їх мову й інше».

Згадаємо ще празький Слов'янський з'їзд 1908 року, де був укладений польсько-російський пакт про ставлення до України. Автори документа закликали будь-якими засобами стримувати український рух у Західній Україні, бо це, мовляв, в інтересах і Польщі, і Росії.

Отже, як бачимо, Україна, навіть не маючи незалежності, була в центрі уваги європейських політиків.

Першим завданням у боротьбі за Україну було досягнення відміни заборони українського слова, адже до лютого 1917 року в Російській імперії не діяло жодної, ні державної, ні приватної, школи з українською мовою навчання. З часу підписання Валуєвського та Емського указів про заборону було багато спроб добитися полегшення для української мови. 1890 року київський адвокат і письменник Олександр Кониський звернувся до міністра внутрішніх справ Росії І. Дурново з проханням скасувати антигуманні укази. 1892 року харківське товариство грамотності зверталося до уряду з пропозицією звільнити україномовні публікації від цензурних обмежень.

24 квітня 1904 року російський уряд скасував закон про обмеження друкованого слова литовською мовою. Це підштовхнуло високих петербурзьких урядовців-українців знову просити зняти заборону й із українського слова. Міністром внутрішніх справ Росії саме став ліберал Петро Святополк-Мирський. Та питання залишалося невирішеним. Тоді звернулися безпосередньо до прем'єра російського уряду Сергія Вітте й він передав справу до Імперської Петербурзької академії наук, до відділу славістики, який очолював Олексій Шахматов. Вчені виступили на захист української мови.

***

1904 року в Україні урядово відзначали 250-ліття Переяславського договору. П. Святополк-Мирський заявив, що фінляндцям будуть зроблені значні поступки для розв'язання їхніх національних проблем, а для українців нічого робити не треба, бо вони нічого не хочуть. Неначе у відповідь на ці слова 31 жовтня 1904 року в Харкові, де саме перебував міністр освіти Росії Глазов, сталася спроба знищення пам'ятника Олександрові Пушкіну. Організатори вибуху заявляли, що на українській землі мусить стояти монумент Тарасові Шевченку.

Так справа тяглася до 1905 року, коли в Росії підштовхнута російсько-японською війною, вибухнула революція. Січневий петербурзький страйк, в якому взяли участь понад 100 тисяч робітників, викликав в імперії події, що примусили царя підписати Маніфест 17 жовтня, яким проголошувалося право на свободу слова, сумління, зібрань тощо.

Першими ластівками преси українською мовою в межах Росії були п'ять чисел газети «Хлібороб», яку видавали й редагували брати Володимир і Сергій Шемети та Микола Міхновський. Тираж видання обчислювався в п'ять тисяч примірників. Влада припинила вихід цієї газети, але імперські гальма вже не діяли. Й світ побачили газети «Боротьба» (Київ), «Народна справа» і «Вісті» (Одеса), «Добра порада» (Катеринослав), «Слобожанщина» (Харків), «Вільна Україна» (Петербург). Треба зазначити, що майже всі ці видання припиняли своє життя після виходу першого номера, оскільки влада нещадно боролася з національною пресою.

У 1906 році в Україні налічувалося понад 60 газетно-журнальних видань українською мовою, а Київ вийшов на четверте місце в Російській імперії (після Петербурга, Москви та Варшави) за кількістю друкованої продукції.

Проте стабільно виходило лише 16 газет та журналів.

За кількістю українських книжкових видань лідером залишався Львів — 118 назв (у Києві — 59).

Борис Грінченко зауважував, що сплеск у розвитку української преси супроводжувався неорганізованістю інтелігенції, зокрема розпорошеністю її зусиль. Результатом цього стало заснування групових видань, а також значна їх кількість замість того, щоб мати в Україні декілька сильних багатотиражних видань.

Отож не лише протидія російської влади затримувала розвиток української преси, гальмував його й розбрат у таборі національної інтелігенції. Редактор журналу «Вільна Україна», що його видавали в Петербурзі українські соціал-демократи, в ті дні писав: «Боронь Боже нести в народні маси націоналізм «Хлібороба». Він поведе до братовбивства, до татарсько-вірменської різні, він стане на перешкоді культурному розвиткові української нації, він, і це найголовніше, затримає поступ класової свідомості українського пролетаріату...» Майбутній активний діяч Центральної Ради Іван Стешенко в «Киевских откликах» різко засудив «Самостійну Україну» Миколи Міхновського.

Крім того були й інші перепони для розвитку української преси. Наприклад, формально не забороняючи видання національних газет, влада переслідувала передплатників. Учителям було суворо заборонено передплачувати газету «Рада» (адміністратори казали: «або «Рада», або посада»). На селі поліцейські силою відбирали номери газети «Хлібороб».

Вперто протистояли відродженню української духовності великоросійські шовіністичні організації, які діяли в багатьох містах України з негласного схвалення їхніх акцій місцевою владою. Так, «Союз русского народа» в Києві мав пресовий орган «За царя и родину». Цікаво, що часто антиукраїнські організації очолювали люди з українськими прізвищами: Савенко, Міщенко, Максименко...

Цинічно лицемірна політика царату щодо України призводила до того, що, наприклад, під час вшанування 100-річчя Тараса Шевченка члени чорносотенної студентської організації «Двоглавий орел» (Київ) волочили вулицями й топтали ногами портрети автора «Кобзаря».

Такою само непримиренною була політика Петербурга й щодо інших національностей, що засвідчив сумної пам'яті процес Бейліса (28 вересня 1913 року).

Отож не випадково дійшло до того, що Столипін 1910 року своїм циркуляром відніс українців до інородців імперії.

Таким чином перша російська революція зрушила з місця справу щодо розв'язання українських проблем, але справжня боротьба була ще попереду.

И останнє.

Нове прочитання сторінок минулого вкотре нагадує, що історія нікого нічому не вчить. Як на початку ХХ століття лунали протести шовіністів проти «насильного нав'язування» української мови в Україні, так і тепер лунають. Як був відданий український інформаційний простір зарубіжним державам, так і залишається таким до сьогодні. Як боролися з українським відродженням різні Чук-Енки, так і борються...

Сумно, панове, як казав Микола Гоголь.

Редакція журналу «Рідний край». В центрі – Олена Пчілка.

Укра... преса та ... після 1...

✔ **1905-й, 12 січня** — на з... подій «Кривавої неділі» поча... ємств Києва. Страйки відбул... Житомирі, інших містах Укр...

Вересень — Львів. Почато... Україна» — органу Українськ...

Жовтень — було утворено ... народа», що мав свої організ... Чорносотенні антисемітські ... ві.

✔ **12 листопада** — Лубни (... ми родини Шеметів тижнево... раїномовної газети на терито...

✔ **24 листопада** — Петербу... Видання тимчасових правил ... друк, за якими дозволялося в... кати періодичну літературу м... народів Росії. Ліквідація попе... ньої цензури.

✔ **1906-й, 1 січня** — Київ. ... дання коштом Є. Чикаленка ... денної української газети «Гр... ська думка» (18 серпня 1906 ... газету було заборонено).

✔ **27 квітня — 8 липня** — П... бург. Діяльність першої Держ... думи, у складі якої діяла укра... ська парламентська фракція

Петербург. Започатковано ж... «Вільна Україна» —орган міськ... ганізації УСДРП. Заборонени... дою на четвертому числі.

✔ **7 грудня** — видано «Коб... Тараса Шевченка російською ... вою.

Київ. Видання Б. Грінченк... громада». Почала вихо... ко... раїнська газета «Рада».

Катеринослав, Київ, Одеса... культурно-просвітницьких тов... брали участь Б. Грінченко, М. ... нас Мирний, Леся Українка.

Вибори до австро-угорськог... ці Східної Галичини та Букови... міс...

Українська Муза

ріод... сто... ног...

Від... що ... Дер... лад... чат... лор...

ськ... про... ськ... обо... нос...

З... ськ... рок... ліст... ська партія соціалістів-федерал...

✔ **1914-й,** початок року — в... тальника «Україна» — органу ... риства. З початком першої сві... пинене.

Лютий — масові протести пр... святкування 100-річчя від дня ...

✔ **1914-й, 19 липня** — оголо... Початок першої світової війни...

✔ **31 липня** — Петербург. За... військової цензури та видання ... їнською мовою.

✔ **4 серпня** — Львів. Створе... ком, А. Жуком, М. Залізняком... Меленевським та іншими Сою... визволення України, що стави... мету досягнення державної сам... тійності України

✔ **1915-й, лютий** — Женева. ... чаток видання журналу «Борот... — неперіодичного органу укра... ської соціал-демократії (редакт... — Л. Юркевич).

✔ **Квітень** — Львів. Арешти ... раїнських діячів напередодні пр... їзду до міста російського імпер... ра Миколи II.

Петроград. Обговорення 1У ... жавною думою протестів з укр... ського питання, які були вне... фракціями соціал-демократів і ... довиків.

✔ **1916-й, 15 вересня** — Віде... Звернення Загальної українсько... ради «До всіх культурних народ... світу», яким інформували світо... манну політику, що провадила ... хоплених землях Галичини та ...

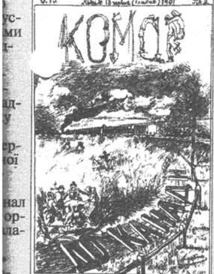
✔ **1917-й, 22 січня** — Товари... надіслало лист до президента С... лась увага на антиукраїнську п... надія на здобуття Україною авт...

✔ **23 лютого** — Петроград. М... що знаменували початок Лютне... Російській імперії.

Редакція запрошує читачів до дискусії про...

...нська ...книгодрук ...05 року

...протесту проти петербурзьких ...політичний страйк підпри- ...у Харкові, Катеринославі, ...и.
...идання журналу «Самостійна ...народної партії.
...рносотенний «Союз русского ...на всій території України. ...роми в Києві, Одесі, Черніго- ...лтавщина). Видання зусилля- ...зети «Хлібороб» — першої ук- ...Наддніпрянської України.

...укра...ського журналу «Нова ...ом Є...икаленка щоденна ук- ...Полтава, Чернігів. Створення ...єств «Просвіта», в роботі яких ...цюбинський, М. Лисенко, Па-...
...арламенту, в ході яких украї- ...вибороли 34 парламентських
1907 — червень — 1910 — пе- ...толипінської реакції — жорс- ...переслідування революцій- ...а українського руху.
1908-й, травень — Петербург. ...ення урядом законопроекту, ...внесений 37 депутатами ...вної думи, про дозвіл на вик- ...українською мовою в по- ...школі на територіях з «ма- ...сийским населением».
... Заснування Клубу росій- ...націоналістів, метою якого ...ошено «культурно-громад- ...оротьбу з українським рухом і ...ну підстав російської держав- ...а України».
...уван... Товариства україн- ...поступовців (з березня 1917 ...— Союз автономістів-федера- ...з червня 1917-го — Україн- ...(УПСФ).
...д першого числа щоквар- ...раїнського наукового това- ...ї війни видання було при-...
...заборони російським урядом ...одження Тараса Шевченка. ...ення Німеччиною війни Росії. ...14—1918 років.
...овадження царським урядом ...азу про заборону друку укра-...
...н Д. Донцовим, В. Дорошен- ...М.

...громадськість про антигу- ...сійська адміністрація на за- ...ковини.
...во українських поступовців ...А Вільсона, в якому зверта- ...тики Росії і висловлювалась ...омії.
...ові політичні демонстрації, ...ої демократичної революції в

Людина українського тисячоліття

«... Та й утворім собі ім'я, щоб ми не розпорошувались по всій землі».
П'ятикнижжя МОЙСЕЯ.

*«Ми віруєм Твоїй силі
І Слову живому».*
Тарас ШЕВЧЕНКО.

«Хто глитнув горя з повної чаші так, як упиваються ним в Україні? Ніхто».
Олександр ДОВЖЕНКО.

*«Я кажу правду,
Бо за душею правди
Стоїть Україна».*
Микола ВІНГРАНОВСЬКИЙ.

Князь Володимир Великий.

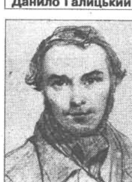

Князь Ярослав Мудрий.

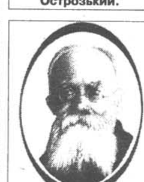

Князь Данило Галицький.

Князь Костянтин Острозький.

Гетьман Богдан Хмельницький.

Гетьман Іван Мазепа.

Тарас Шевченко.

Михайло Грушевський.

Нам, звичайно, не тисяча років; нам значно більше, тільки назви наші змінювалися; за останнє тисячоліття приживалися в нашій свідомості — РУСЬ, УКРАЇНА—РУСЬ, нарешті — УКРАЇНА. Цю останню назву з наших душ уже ніхто не витруїть. «Допоки не в світі у плині літ», — як сказав поет про головний символ України.

Тисяча літ — це мить на шляху вічності. На самому кінці тієї миті душа почувається особливо щемно і тому все єство ціпеніє в питанні: а що ж було на початку чи посередині?

Час зворотного руху не має. Не проїдешся, отже, назад. Але час не безликий, не безіменний. Свої карби він залишає в людях, у постатях. Скільки їх було в нашій тисячолітній історії? Особливо таких, про яких кажуть: справжній муж...

Вдивляємось у глибини десяти століть і бачимо: кожне з них породило в Україні справжнього мужа, кожний із котрих може претендувати на Мужа тисячоліття. Були в нас великі князі, гетьмани і письменники, були борці за віру християнську і філософи, великі вчені й державники, пророки і мученики. А в комусь одному, мабуть, поєдналося все; і його в народі називають просто: батько нації. Хто він? У греків це Гомер, в англійців — Шекспір, в американців — Вашингтон... А в українців? Чи вже дочекалися вони свого Вашингтона (на що сподівався Кобзар наш), чи й досі чекають? Гортаємо книгу десяти століть:

X — князь Володимир Великий (?—1015) — христитель Русі; запроваджена ним віра православна стоїть несхитно вже тисячу літ.

XI — князь Ярослав Мудрий (978—1054) — великий будівничий України-Русі; довічними пам'ятниками стоять збудований ним Софійський собор у Києві та створений ним перший наш юридичний кодекс «Руська правда».

XII — автор «Слова о полку Ігоревім» (1185). Досі воліє бути безіменним, але створені ним постаті Святослава, Ігоря, Ярославни протягом восьмисот літ добре видні не лише в «Путивлі-граді на валу» та в золотоверхому Києві, а й відомі всьому слов'янському світу.

XIII — князь Данило Галицький (?—1264) заклав такі підмурки українства в Західній Україні, що похитнути їх не вдавалося жодному окупанту.

XIII—XIV — два століття підневільного животіння; князівські міжусобиці та навала на Русь-Україну татаро-монгольських орд довели до межі майже повного вигасання духовної енергії українського народу.

XVI — князь Костянтин Острозький (1526—1608) — засновник першої в Україні вищої школи — Острозької академії; один із найяскравіших представників першого українського Відродження.

XVII — гетьман України Богдан Хмельницький (1595—1657) відродив українську незалежну державу і на 300 літ приєднав її до Російської імперії.

XVIII — гетьман України Іван Мазепа (1644—1709) поклав життя на розбудову української державності; першим з українських гетьманів зважився на відрив України від Російської імперії; його подвиг надихнув на створення художніх шедеврів поетів Дж.-Г. Байрона (Англія), В. Гюго (Франція), Ю. Словацького (Польща), О. Пушкіна (Росія), Т. Шевченка (Україна) та ін.

XIX — Тарас Шевченко (1814—1861) — геніальний український поет і художник, творець української національної ідентичності, вершинна постать другого українського Відродження. «Він був сином мужика — і став володарем у царстві духа. Він був кріпаком — і став велетнем у царстві людської культури» (І. Франко). Символ України, якому в різних країнах світу поставлено більш як 400 пам'ятників.

XX — Михайло Грушевський (1866—1934) — перший Президент України (1917—1918); йому довічним пам'ятником стоїть створена ним десятитомна «Історія України-Русі». Почате М. Грушевським третє Відродження України завершилося 1 грудня 1991 року, коли народним референдумом підтверджено створення самостійної держави України. Це чи не єдиний випадок, коли можна сказати, що творець історії — народ. Змінити його волевиявлення може лише він сам.

У цьому огляді охоплено не десять, а одинадцять століть. Але від князя Володимира Великого до Президента Михайла Грушевського і референдуму в 1991 році минуло справді лише тисячу літ. Запропоновані нами імена видатних постатей України — імена її синів і творців; кожен із них видатний і своєрідний. Бо тяжкою була історія наша... Мати моя інколи казала: «Який палець не вріжеш — болить...» Не виключено, що хтось може внести уточнення до складеного мною переліку (згадавши, наприклад, гетьмана Байду-Вишневецького, бранку Роксолану, легендарну поетесу Марусю Чурай, митрополита Петра Могилу, філософа Григорія Сковороду, письменників Івана Котляревського, Лесю Українку й Олександра Довженка, видатних борців за незалежність України Симона Петлюру і Степана Бандеру...) і визначити саме свого найбільшого генія України за останню тисячу років. Для себе такого генія я вже визначив, але на правах ініціатора цього проекту утримаюсь поки що і назву його в заключному слові. Всіх інших читачів «Голосу України» люб'язно запрошую до роздумів про нашу історію, про людей нашого тисячоліття, стоячи на чиїх плечах, ми сьогодні бачимо так далеко. Гадаю, що це роздуми не про те, що «було та загуло», а про те, що перебуває завжди з нами, що стоїть у фундаменті нашого буття. Ні в чому так не виявляється висота моральності народу, як у ставленні до своєї історії...

Михайло НАЄНКО,
професор філології Київського Національного університету.

Колись Шевченка видавали в Петербурзі...

Перше десятиліття нашого сторіччя стало щасливим у посмертній долі Тараса Шевченка. 1907 року в Петербурзі побачив світ «Кобзар», на сторінках якого були вперше зібрані майже всі його поетичні твори. Підготував видання філолог та історик Василь Доманицький (1877—1910). Він перевірив за рукописами та публікаціями значну частину поезій Шевченка, провів велику текстологічну роботу. Іван Франко із схваленням відгукнувся про цю працю дослідника. У «Кобзарі» читачі прочитали невідомі та маловідомі вірші й поеми Тараса Шевченка. Так, уперше в Росії було надруковано «Юродивого», «Марію», «Саула», «І Архімед, і Галілей...», повні тексти поем «Сон» і «Кавказ». Видання Василя Доманицького, життєпис та творчість якого плідно досліджує науковець Олена Сквірська, тривалий час було взірцем для наступних друків творів Поета. У період пореволюційної реакції випущений Василем Доманицьким «Кобзар» був заборонений.

Наступного року двотомник творів Шевченка підготував і видав у Львові Іван Франко.

У 1911 році в Петербурзі вийшла «Ілюстрована шевченківська бібліотека» для масового читача.

У ювілейні дні 1914 року (відзначалося сторіччя від дня народження) прихильники таланту Поета-художника одержали два випуски його малюнків. У Львові побачила світ праця О. Новицького — одна з перших дослідницьких праць, присвячених Шевченкові-художнику.

Василь Доманицький

Київське видавництво «Час» підготувало святкові п'яту й шосту серії брошур з окремими літературними творами Шевченка.

Можна назвати ще цілу низку тодішніх видань творів Поета. Але не забуваймо: не всі вони потрапили до читачів. Російський уряд й місцева влада всіляко перешкоджали поширенню Шевченкових книг. Видання конфісковували, забороняли тощо...

І як завжди, боротьбу навколо Шевченкової спадщини у своїх цілях широко використовували політики — від монархістів та самостійників до більшовиків.

Шановні читачі!

Сподіваємось, ви звернули увагу на нову рубрику «Голосу України». Якщо це так, то просимо вас відгукнутися на наші публікації. Тобто запрошуємо всіх бажаючих, незалежно від політичних симпатій, віку та професії, доповнити наші виступи чи подискутувати щодо оцінки подій вітчизняної історії. Бо ми — журналісти, а отже, й погляд наш на предмет дослідження не виходить за рамки фахових можливостей. До того ж, розробляючи, як тепер прийнято говорити, проект нової рубрики, ми передбачали участь у ньому широкого кола наших опонентів чи однодумців.

Тож для початку, будь ласка, відгукніться на прохання професора Михайла Наєнка й визначіть десятку найвидатніших діячів України XX століття, а також людину минаючого тисячоліття.

Ведучі рубрики:
Віталій АБЛІЦОВ,
Віталій ЖЕЖЕРА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

...одії вітчизняної історії. Чекаємо листів!

Дожив до розстрілу

Хоча навіть до суду доживають не всі господарі чужих доль

Чи спав під кінець ночі чи пильнував, передчуваючи небезпеку, озброєний бандит, який зачаївся в одній із квартир «хрущовки»? Сам він чи зі співучасниками?

Цього члени опергрупи, котрі чекали команди до захоплення, не знали. Та коли пролунав сигнал, вони без вагання кинулися в квартиру. Спочатку — бійці «Беркута», потім — співробітники УБОЗу та управління Служби безпеки.

Тієї осінньої ночі 1995 року оперативні групи працювали водночас за 53 адресами. В результаті було затримано 20 учасників найнебезпечнішого злочинного угруповання Сєдого. Та остаточно з ним покінчили 5 серпня 1998 року, коли Луганський обласний суд виніс вирок.

Кримінальне «іміджмейкерство»

Як стійке та велике кримінальне формування група Сєдого почала утверджуватися в Алчевську приблизно з 1993 року. Лідер угруповання Ю. Карпенко (він же Сєдой) — 40-річний запеклий злочинець і наркоман —не з чуток знав, що таке «зона», бо судили його чотири рази. Контингент людей, які об'єдналися навколо нього, — тієї самої закваски. «Ми від Сєдого», — заявляли члени угруповання, нагрянувши до комерційного кіоску або до контори підприємця. Вважали, що це й виграшна картка, і виправдання будь-яких поборів. Якщо людина ще не чула про Сєдого, то їй з допомогою кулаків пояснювали, що просто соромно не знати його. Пояснювали так переконливо, що комерсанти в майбутньому без зайвого галасу ділилися із сєдовцями доходами, приймали членів групи у штат фірми, задарма платили зарплату, отоварювали.

У той самий час під кримінальними небосхилами з'явилася й інша сила, так званий «молодняк» — злочинні товариства, що складалися з несудимих хлопців, які бажали взяти участь у переділі власності та сфер впливу й активно тіснили «злочинців», або «зрілих» «а-ля Сєдой». У Луганську розпочалася війна між Доброслововм, якого підтримували «комсомольці», і Сизим, за яким стояли «злочинці», в тому числі Сєдой і Шульц.

Перший із боротьби вибув Сизий: його вбили в Тульській області. І тоді Сєдой і Шульц (лідер злочинного угруповання обласного центру) спробували об'єднатися. Щоправда, сам Сєдой, побоюючись за своє життя, їде в Донецьку область і керує своїми «хлопцями» звідти. А в Алчевську від його імені справами угруповання орудує Пилюха — права рука Сєдого і глава групи бойовиків.

Поповнюється арсенал банди, збільшується кількість її учасників. Злочинці поводяться дедалі нахабніше, не зупиняються навіть перед фізичним усуненням конкурентів. У квітні 1994 р. від рук Пилюхи та його бойовиків загинули місцевий кримінальний «авторитет» на прізвисько Звір і його водій. У Первомайську бойовики обстріляли автомобіль, в якому були члени угруповання Смішного.

А в квітні 1995-го Сєдой прийняв рішення про вбивство голови правління ВАТ «Алчевський металургійний комбінат» М. Скорохода.

Натисни на гачок і тримай. Свої 1200 доларів

В Україні з усіх убивств на замовлення розкривають 10 відсотків.

Вбивство М. Скорохода розкрито.

Для ролі кілера Сєдой вибрав Коренчука — одного з найбільш холоднокровних і рішучих членів банди. Його забезпечили викраденим у м. Попасна автомобілем «БМВ» і автоматом Калашникова.

Спочатку вбивство намічено було на 29 червня. Та спроба не вдалася, бо кілерові перешкодив натовп робітників біля заводоуправління. Коренчук знав: 30 червня Скороход має їхати у відрядження до Нікополя і повернеться додому опівночі. З огляду на це злочинці скоригували свої плани. Щоб створити собі алібі, Сєдой напередодні поїхав до Полтави.

30 червня Коренчук зустрів Карпенка, мешканця Артемівська, який прибув до Алчевська начебто на поминки свого знайомого. Карпенко попросив Коренчука відвезти його за адресою, але Коренчук відповів, що зробить це після того, як дочекається одну людину і візьме в неї документи. Майже весь день вони каталися містом і, коли настала ніч, під'їхали до будинку Скорохода. Там і почали чекати.

Коренчук запропонував Карпенкові пересісти на місце водія, щоб той краще ознайомився з панеллю приладів машини, а сам усівся на задньому сидінні. Коли близько 2 години 30 хвилин ночі «джип» генерального директора під'їхав до будинку, Коренчук вихопив з-під сидіння автомат, вискочив з машини і відкрив стрілянину. Скорохода було вбито на місці (судячи з кількості знайдених гільз, кілер випустив у свою жертву щонайменше 27 патронів), водія — серйозно поранено. Заскочивши в «БМВ», Коренчук скомандував Карпенкові тиснути на газ. Пізніше обгорілу іномарку та автомат було знайдено неподалік Транспортного.

За виконання замовлення Коренчук отримав від Сєдого 1200 доларів. Як з'ясувалося згодом, убивця і водій Скорохода добре знали один одного, бо раніше працювали разом у лікарні. Іронія долі. Зла іронія.

Вбивство генерального директора Алчевського меткомбінату вразило не тільки луганців. Рада директорів металургійних підприємств України за його розкриття обіцяла 100 тисяч доларів. До розслідування злочину було залучено всі правоохоронні органи. Вже за добу управління СБУ в Луганській області мало інформацію про ймовірних виконавців убивства. Невдовзі стало ясно, хто саме вирішив убити М. Скорохода. І за що.

Угруповання Сєдого жило за рахунок меткомбінату. Закуповуючи на підприємстві метал за заниженими цінами, злочинці перепродували його дорожче, а на виручені гроші купували зброю та все, чого потребували. Причому це паразитування на підприємстві почалося ще задовго до того, як його очолив Скороход. Сам він розумів: ні до чого доброго така «співпраця» призвести не може. І намагався відкараскатися від Сєдого. Конфлікт, що назрівав поступово, закінчився пострілами.

До суду доживають не всі

У поле зору співробітників управління боротьби з організованою злочинністю УМВС та інших правоохоронних структур угруповання потрапило давно. Проте викриття його утруднювалося тим, що діяли бандити в режимі жорсткої конспірації, роль кожного учасника було суворо визначено, причому Сєдой уміло тримав усіх на прив'язі, пов'язавши круговою порукою і зібравши компромат на кожного. Ще однією трудністю було те, що сам Сєдой жив в іншій області.

У вересні 1995-го співробітникам спецпідрозділів УСБУ та УМВС удалося встановити місце перебування «авторитета». Та скористатися цією інформацією правоохоронці не встигли: за кілька днів до запланованого захоплення Сєдой загинув за загадкових обставин. Невдовзі від рук «конкурентів» поліг і Шульц.

Проте робота тривала. Восени 1995-го співробітники УБОЗ за участю спецпідрозділу УСБУ по боротьбі з бандитизмом здійснили 53 обшуки і затримали учасників угруповання, вилучили арсенал банди. А затримання Коренчука було заплановано на день роковин убивства М. Скорохода — у ніч з 30 червня на 1 липня 1996-го. 19 годин працівники правоохоронних органів перебували в постійній бойовій готовності, а операція із затримання кілера тривала дві хвилини. День у день, година в годину, хвилина в хвилину через рік після вбивства генерального директора злочинця затримали й допитали.

У серпні минулого року обласний суд Золотарьова (Пилюху) засудив до 14 років позбавлення волі, Плотникова і Дятлова — до 15 років кожного, Кочетова (хранитель «общаги» та арсеналу) — до 7 років. Коренчука засуджено до найвищої міри покарання.

Сєдой не дожив до суду. Як і більшість подібних до нього «сизих», «шульців», «генералів» та інших господарів життя, що не відбулися, просто знищивши один одного.

Юлія ЄРЕМЕНКО.

Луганськ.

Від тюрми та від суми...

У світ їхніх душ немає входу, хоч би скільки ми туди зазирали

Такого не пам'ятає навіть начальник колонії, який працює в системі понад 20 років. До огорожі, що надійно охороняється, підкотила машина, і з неї випурхнула просто в морозяну свіжість ранку юна діва у весільній сукні...

Фата, рукавички, квіти — усе як належить. Через півгодини вона в присутності батьків і представника місцевої влади візьме законний шлюб, а через три дні поїде додому в Крим. А молодий чоловік залишиться по той бік огорожі й попереду в нього довгі 12 років «відсидки» за статтею КК України, що називається «бандитизм». Ці три належних за законом дні будуть їх медовим місяцем і минуть у кімнаті для побачень...

Шлюб у колонії — не рідкість. Просто адміністрацію приголомшила святковість нареченої, яка приїхала на розпис як і належить за всіма канонами весільного обряду. Зазвичай молоді та їхні батьки одягнені дуже скромно, галасу зайвого не здіймають. У ролі свідків виступають працівники адміністрації колонії.

— Оскільки це колонія суворого режиму, — пояснює заступник начальника обласного управління з виконання покарань по Миколаївській області Олександр Гончаренко, — то кількість шлюбів тут менша, ніж, наприклад, в закладах з посиленим режимом. По-перше, вік — багато хто сидить уже вкотре, а по-друге, і це головне, у більшості вже втрачено соціальні зв'язки. В колонії сьогодні 160 осіб, засуджених за вбивство. Багато з них — люди, які вже обрали в житті стежку, що погано поєднується зі створенням сімейного гнізда.

Лікар-психіатр колонії Сергій Шวирков вважає, що засуджені всі як один — «його клієнти».

На вигляд «клієнти» — люди як люди. Тільки в спецодязі. На нас вони дивилися з цікавістю, через яку проступало найрізноманітніше: глузування, готовність розповісти й пояснити, зневага, стримане відсторонення. У світ їхніх душ немає входу, хоч би скільки ми туди зазирали.

Як сказав начальник колонії Іван Гречко, життя у виробничій секції і в секції житловій — це зовсім різні речі. В тому розумінні, що чудовий працівник, який на совість трудиться на виробництві, не обов'язково взірець поведінки в побуті та навпаки.

Територією зони засудженим пересуватися самостійно категорично заборонено. Сектором, в якому вони живуть, — будь ласка.

Наші пізнання, почерпнуті переважно з фільму «Джентльмени удачі», значно розширилися після відвідання гуртожитку для «спецконтингенту».

... У кутку, на дерев'яній підставочці — Новий Заповіт та Біблія, перед ними — свічка. Защеміло серце від первісно безглуздих спроб створити в кімнатах затишок. Від вишитих наволочок, від вочевидь покладених у посилку старенькими мамами квітів у горщиках і... кенарів, які заливчасто виспівують на вікні свої волелюбні пісні. Їхня маленька кліточка у клітці великій, що розкинулася на 23 гектарах, була все-таки дисонансом. Не гармоніювала вона аж ніяк із прізвищами на бильцях ліжок, зі сторожовими вишками та поглядами, в яких смуток.

Ольшанську колонію створено 1958 року, і спеціалізується вона на наркологічному лікуванні. Сюди направляють засуджених зі стійкою залежністю від зілля. Із 1415 осіб, які перебувають нині в зоні, 300 потребують лікування від алкоголізму і 365 — від наркоманії. За словами Івана Гречка, вони регулярно отримують спеціальні медикаменти, що виводять їх зі стану абстиненції. Хоча надії на те, що наркоман, звільнившися, кине «цю справу», дорівнюють практично нулеві.

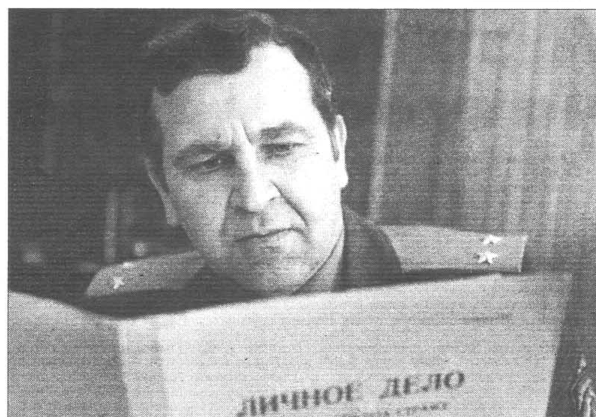

На знімку: Олександр Гончаренко.

(Закінчення на 11-й стор.).

Операція із затримання вбивці тривала дві хвилини

Від тюрми та від суми...

(Початок на 10-й стор.).

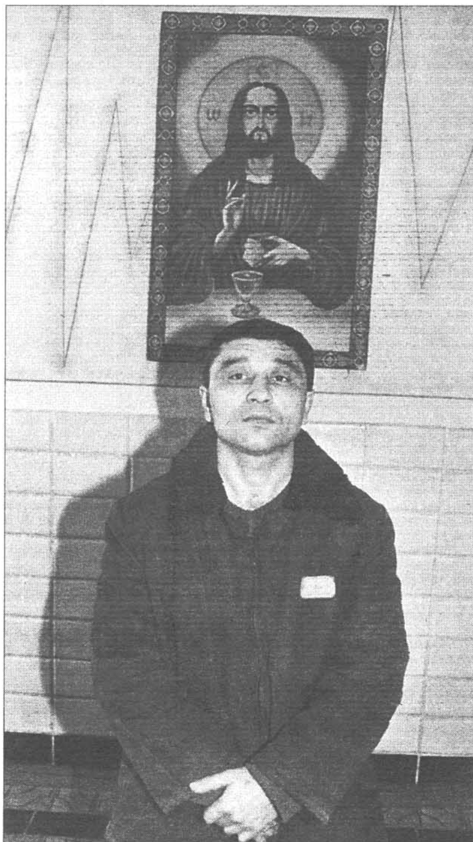
Найбільша проблема адміністрації будь-якого такого закладу — зайнятість людей на виробництві. Іван Федорович висловився чітко та ясно, кажучи про виробничі плани: головне, не втратити вже напрацьовані обсяги. Адже колонія, по суті, забезпечує себе сама.

Тут виготовляють макарони, утримують 170 свиней (раніше було 300), виконують різні замовлення для сільського господарства. Виробляють також лінолеум, сітку-рабицю і — глузування долі — колючий дріт, що ним забезпечують такі само заклади. На лінолеум уже отримано замовлення на 5 тис. кв. м від київської фірми; а створену руками «зеків» крупорушку нам демонстрували з особливою гордістю: самі проектували, самі збирали і завдяки їй харчуються якщо не шикарно, то й не гірше, ніж дехто на волі.

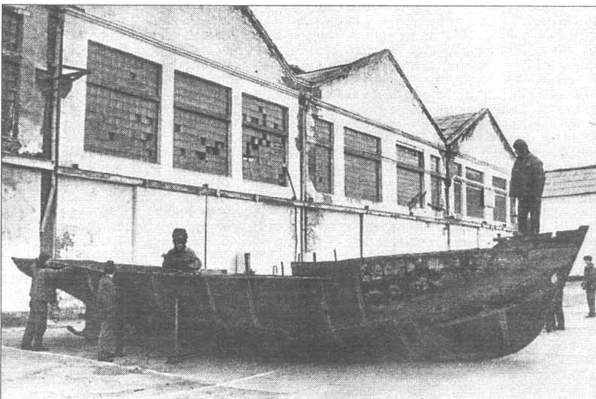
Надходять і приватні замовлення. На надмогильні пам'ятники з граніту, наприклад. Дуже рентабельна, між іншим, справа. А ще ми побачили гранітний «наборчик»: якийсь нувориш замовив для свого заміського будинку в Криму круглий стіл та лавочки до нього з цінного каменю. Гарно так і зі смаком...

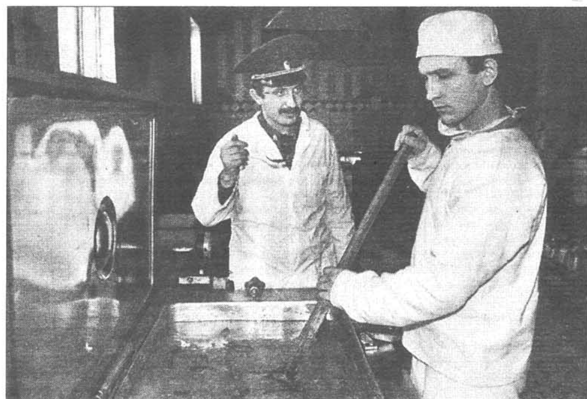
Але знову-таки, зайнято на виробництві приблизно 50 відсотків засуджених. Решта не мають можливості заробити. А для них це єдиний засіб існування після виходу з колонії. Ці гроші, взагалі, мають допомогти їм соціально адаптуватися після довгих років «відсидки» та не спуститися нижче тієї сходинки, за якою знову тюрма.

Наталя АБРАМОВА.
Фото Олександра КРЕМКА.

У зоні теж для всіх немає роботи

А за мисом чатували пірати...

Подорож чотирьох українських яхтсменів перервалася в Сомалі внаслідок пограбування. Зворотний шлях довелося долати вже на літаку. Та мрія про морські походи їх не покинула

Восени минулого року під час недільної прогулянки морським узбережжям я випадково став свідком проводів яхти «Вояджер». З усього було видно, у неблизьку подорож. Проводжаючі — певно, родичі й друзі — наперебій бажали спортсменам щасливого плавання, успішного повернення додому, а я мимоволі замилувався красенем-вітрильником й подумки аж позаздрив було отим чотирьом на його борту: «Ех, коли б і самому отак — полишити всі земні турботи й податися в романтичні моря-океани...».

А через деякий час засоби масової інформації, і не лише нашої країни, зарясніли повідомленнями, що біля берегів Сомалі здійснено напад на українську яхту «Вояджер» (ту саму, з'ясувалося невдовзі, яка 18 жовтня стартувала від Одеського яхт-клубу), взято в полон її екіпаж... Нині, коли всі четверо яхтсменів повернулися до рідних домівок, стали відомі подробиці отієї події.

...Яхтсменами, певно, народжуються. А потім доля зводить таких людей докупи, щоб склали вони екіпаж, який живе і діє як єдиний організм. І де власне «я» відступає геть на якийсь там задній план, а кожен думає і дбає передусім про судно, про товариша по команді. Так склався й екіпаж «Вояджера» (українською — «Мандрівник»). Спочатку геть занапащену яхту придбав, вклавши всі наявні й позичені кошти, Андрій Білоус, інженер-технолог Іллічівського судноремонтного заводу. А ось уже відновлювали її вчотирьох: він сам та ще Борис Радюш, Андрій Богачов і Павло Яхнік.

Вирішили спочатку, щоб випробувати судно, пройти Чорним та Середземним морями. Проте, коли в ході плавання пересконалися в надійності «Вояджера», поманило далі — вийти в Індійський океан, дістатися до Шрі-Ланки. Там, між іншим, сподівалися недорого придбати лісоматеріали з червоного дерева, щоб згодом настелити палубу. Про своє рішення продовжити рейс домашніх телефоном повідомили з Адена.

Аденську затоку, куди вийшли наприкінці грудня, вирішили перетинати вздовж берегової лінії Сомалі. Після недавнього шторму ніби до раю потрапили: повний штиль, теплінь. Довелося, правда, вдатися до послуг двигуна — паруси без вітру просто «зависли». Через якусь годину-півтори зупинилися за мисом, щоб зробити двигуну, що вже почав перегріватися, профілактику. А як завершили роботу, два Андрії, наймолодші в екіпажі, висловили бажання скупатися: он як припікає, та й вимазалися, вовтузячись із двигуном. Капітан Борис Радюш лише застеріг: «Далеко не відпливайте, бо ще з акулами поспілкуєтеся...».

А до яхти тим часом підійшли два рибальські човни. Ті, хто в них був, запропонували рибу в обмін на сигарети. Радюш та Яхнік спочатку нічого не запідозрили — з таким обміном вже стикалися до цього. А коли хтось з «рибалок» схотів залізти на палубу яхти, — насторожилися й почали гукати Андріїв. Знялися з якоря, щоб швидше підняти їх на борт. Човни, однак, стали перегороджувати шлях. Білоусу вдалося таки допливти до яхти й піднятися на палубу. А ось Богачова сомалійці перехопили й, погрожуючи ножем, затягли до свого човна, зв'язали руки, вкинули до трюму. Й мілководдям, куди не міг підійти «Вояджер» — осадка, все-таки, майже 3 метри, — кинулися навтьоки.

В отому трюмі Богачова протримали десь півдоби. Потім доставили на берег, де в якомусь курені передали до рук «Товариша». Певно, припустив Андрій, прізвисько було пов'язане з тим, що сомалієць, як сам згодом розповів, навчався в Москві, в Університеті дружби народів, і добре володів російською: «Товариш» намагався заспокоїти: все, мовляв, ось-ось владнається — поліція тільки перевірить, чи на яхті немає нічого забороненого... «Вояджер» кинув якір неподалік: члени команди стежили, що там діється на березі, думали, як визволити Богачова.

А тим часом до яхти знову наблизився човен. Люди у ньому під рибалок вже не маскувалися — тримали в руках автомати. Й, підійшовши впритул, випустили з них черги — кулі просвистіли над головами яхтсменів. Чинити опір було безглуздо. Довелося пересісти на човна, який доставив затриманих на берег. Звідти яхтсмени могли спостерігати, як грабують їхнє судно... Потім усіх чотирьох сомалійські пірати (а що люди, які на них напали, — саме пірати, українські моряки вже не мали сумніву) перевезли на мис Антара. Таке собі кам'янисте й геть відірване від світу місце, куди не було ніяких шляхів, окрім морського. Очевидно, через те й обрали його своїм пристановищем пірати. Близько десяти діб протримали тут яхтсменів просто на камінні, в одних шортах і футболках. Охороняли пильно: весь час були 6—8 озброєних сомалійців. Годували, щоправда, із загального казана — рибою, кукурудзою...

Мотиви нападу цілком прояснилися, коли на мис прибули два чоловіки вочевидь міського, якщо судити за їх одягом, вигляду. До того ж, вони володіли англійською. Спочатку назвалися представниками регіональних властей й висунули звинувачення: ви, мовляв, порушували наше законодавство — займалися риболовлею, вишукували цінні мушлі й каміння... Після такої «психічної атаки» перейшли до справи: все можна уладнати, якщо кожен з вас викладе по 10 тисяч доларів. Відкрили, одне слово, своє справжнє обличчя. Та й за поведінкою безпосередніх нападників було видно, що то прибули й диктували правила гри справжні «хазяї». (До речі, як стало відомо пізніше, тут у такий само спосіб затримали й шантажували яхтсменів із Франції, яких протримали в полоні близько двох місяців.) Українські моряки на вимогу піратів твердо заявили: те, що було на «Вояджері», включаючи й 800 доларів, — все їхнє багатство, більше взяти ніде...

Піратів, певно, такий варіант аж ніяк не влаштовував. Отож, переправивши полонених до провінційної столиці міста Босасо, вони через деякий час, скориставшися послугами місцевої служби Бі-бі-сі, поширили інформацію про українських яхтсменів. Мабуть, сподівалися, що хтось «клюне» й таки запропонує за них викуп. Цей крок, однак, став рятівним саме для потерпілих. Першим до готелю, в якому їх тимчасово розмістили, додзвонився кореспондент української служби Бі-бі-сі в Лондоні Фідель Павленко. А потім на величезне здивування Бориса Радюша та інших яхтсменів — дружина Бориса Ліля, яка зуміла зв'язатися зі згаданим кореспондентом і взяти у нього номер телефону в Босасо. Вона разом з рідними інших полонених вже розгорнула активну роботу щодо їх визволення: написали листи Президентові України, до МЗС, «бомбили» їх факсами... Запрацювали дипломатичні канали. У ситуацію змушені були втрутитися офіційні власті Сомалі. Тільки й того, правда, що відправили вочевидь «збитковий товар» — екіпаж яхти — з Босасо до аеропорту Дубай сусідніх Об'єднаних Арабських Еміратів. А подальшою їх подорожжю додому опікувався вже Тимчасовий повірений у справах України в ОАЕ Віктор Бушуєв. Та ще пілоти «Ставропольських авіаліній» виявилися вельми чуйними хлопцями...

Про подальшу долю «Вояджера» власті Сомалі вести мови не захотіли — ніби такого судна й не існувало, ніби не на ньому прибули до берегів їхньої країни українські спортсмени. Які, до речі, за всіма міжнародними угодами ні на крок не відступили від загальноприйнятих правил плавання на суднах такого типу, й отже — будь-які претензії до них були просто надумані... За чутками, яхту ще тоді, коли її екіпаж перебував у Сомалі, встигли продати якомусь Бамболлі, нібито членові парламенту провінції. Та то, певно, псевдопокупець, бо людини на таке прізвище серед тамтешніх парламентаріїв, запевнили власті, немає...

Позаду зустріч яхтсменів в одеському аеропорту, під час якої, як співається у відомій пісні, радість була зі сльозами на очах. Й перші інтерв'ю журналістам, розповіді колегам по роботі стосовно отієї перерваної подорожі — теж позаду. А попереду — життя. Яке, виявляється, вчорашні полонені піратської зграї не мислять без... яхти. Й без подорожей морями-океанами. Та як отим подорожам здійснитися, коли не стало «Вояджера», у який вклали, вважай, все, що мали?

А втім, може, хлопці вихід і знайдуть. Вони-бо народилися яхтсменами...

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса — Іллічівськ.

Не лінуйтеся жити до ста років

Хто мало живе, сам винен у цьому

Навіть узимку він на ніч відчиняє вікно — щоб мати більше свіжого повітря. До того ж, умовив сантехніків «заглушити» у спальні батарею опалення. Останній раз пальто купував... перед війною. Але жодного разу не одягав його — так новеньке і висить у шафі. Найтепліше, що він носить, — вовняний, чорного кольору піджак, у якому він у будь-який мороз виходить на вулицю, а на голові — берет. Не змерз у такому наряді, коли їздив до Москви. Холод у Ленінграді теж не злякав його.

Давно забув дорогу до лікарні. Зате добре пам'ятає свою кросову дистанцію: кожен день долає сім кілометрів (виняток становить середа: у цей день дистанцію збільшує до 25 км). І так уже 45(!) років.

Все це про вінничанина Михайла Свічколапа, якому в листопаді минулого року стукнуло 85! Його улюблена фраза: «Людина, яка живе менше ста років, винна сама в тому». Взагалі, Свічколап запалює жагою до життя кожного, хто хоч раз спілкувався з ним. Після того самому хочеться робити те, що робить він. Надто коли дізнаєшся про ті випробування, що їх пройшов цей чоловік. У 19 років він уже мав другу групу інвалідності. Захворювання — силікоз легенів — підхопив на шахтах Донбасу, куди його, 18-літнього, відправили за комсомольською путівкою. Як боровся з недугою, знає лише він сам. І лікувався, і вчився (у педагогічному училищі) одночасно. Тільки-но трохи хвороба відпустила, як випало нове випробування: комсомольського активіста відправили на фінську війну. Там «обпікся» на морозі, ледве виходили в госпіталі. У перші дні Вітчизняної уже був на фронті. Служив зв'язківцем. Потрапив у полон. Утік. Став командиром Вінницько-Літинського партизанського загону. Одного разу в лісі нарвався на ворожу засідку. Думав — усе, капець. Німецький офіцер стріляє, здається, впритул. Дотепер дивується, як залишився живий. Куля влучила у ліве око.

Після війни Свічколапу теж діставалося не раз. За що? За відвертість, з якою часто різав правду у вічі. Мав через це багато неприємностей, особливо, коли очолював міжобласну (Вінницько-Хмельницьку) службу «Укрфото». Десять років колишній партизанський командир поневірявся по чужих квартирах — схоже, у чиновників це теж входило у зведення з ним рахунків. Так тривало доти, доки до Вінниці не приїхав Дмитро Медведєв, відомий партизан, автор книг про партизанський рух «Це було під Рівним», «Сильні духом». Спілкуючись із Свічколапом, гість, зокрема, довідався і про його побутові проблеми. Михайло Никифорович досі пам'ятає, хто допоміг йому з житлом. Невдовзі після повернення Медведєва до Москви Михайло Никифорович нарешті дочекався власного даху над головою. Шкода, новосілля довелось відзначати без дружини: їй набридли постійні переїзди — і вона пішла від чоловіка. Дітей у них не було, і Михайло Никифорович залишився сам. Так дотепер і холостякує.

Самотності, щоправда, не відчуває. Він постійно у клопотах. Михайло Никифорович очолює обласну організацію колишніх партизанів і підпільників. Щодня до нього звертаються люди: комусь потрібно покласти до лікарні, іншому допомогти коштами, бо вже на хліб не вистачає, дуже багато часу забирає організація похоронів. На жаль, ветеранів стає все менше й менше. І так день за днем. А ще старий партизан не полишає свого давнього захоплення: він пише картини. З одним оком робити це не просто. Однак протягом двох останніх років брав участь у десяти художніх виставках.

Позаторік допомагав у оформленні музею Кармалюка в райцентрі Літин — це за тридцять кілометрів од Вінниці. Добирався туди, зверніть увагу, — пішки! П'ять разів за літо!.. Моєму здивуванню не було меж. Співрозмовник тим часом продовжував: «Зате на ліки не витрачаю жодної гривні, не знаю, що таке простуда. А своє захворювання — силікоз — давно викашляв. Коли був у лікарні? Відверто скажу: не пам'ятаю».

Харчування у Свічколапа теж своєрідне. М'яса він їсть обмаль: протягом місяця не більше 250 грамів. Хліб — здебільшого житній. І тільки у вигляді сухарів. Без молока і молочних продуктів, хоч як дивно, обходиться повністю. Зате влітку розкошує досхочу — салати з кульбаби, подорожника, кропу, петрушки, кропиви, черемші. Але без солі. Інколи здобрює їх майонезом. Огірки, помідори, часник і цибуля — обов'язково. Багато споживає ягід. Щоправда, без цукру. Його зрідка замінює мед. Як наш герой ставиться до «гарячих» напоїв? Не вживає ще з післявоєнного часу. Дуже зрідка бува вип'є, «коли вже не можна відмовити», грамів 50, не більше.

— Скільки ж вам років? — іще раз уточнюю на прощання.

— Я ж вам уже казав — 85.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Жарт номера

Рис. Юрія ГОЛОВЧЕНКА.

Зелені справи

— Алло! Пологовий будинок, слухаю вас. Алло! А хто це? Який Крицький? А-а, Іван Петрович. Не хвилюйтесь, скоро спіймаємо. Не встигнете й по третій хильнути, як лелека принесе. Принесе, кажу, якщо капусти підкинете. Ой, пробачте, — сяде прямо в капусті. Ага. Непремінно... Як тільки той, так і передзвоню. Ну, все. Пока. До зустрічі.

Сидиш отут, тільки те й робиш, що на дзвінки відповідаєш. Ну от, знову хтось телефонує. Слухаю вас. Це Крицький? Ой, Іване Петровичу...

— Це чоловік Крицької Наталії.

— Наталії? Що ви хотіли?

— Спитати, як справи.

— Як у Данії! Він чека — вона в ожиданії... Ви бинти привезли?

— У той же день.

— А шприци?

— Дві упаковки здав.

— А марлю?

— Чотири метри. Замотатись можна.

— А новокаїн?

— На цілу палату.

— А...

— Коробка «Асорті» і шампанське кисне.

— Ви що, думаєте, я алкоголічка? Не дискредитуйте мене. Вобщім, тяжолі роди намічаються. Так що подумайте, можна облегчить вашу участь... Дзвоніть завтра.

Ідеш їм назустріч, а вони ні гу-гу. Ночей недосипаєш, дивишся за їхніми жінками... Знову дзвінок! Скільки можна? Алло! Крицький? Я ж вам сказала: тяжолі осложнєнія — може вперед ногами піти. О Господи, це ви, Іване Петровичу? А мені так голову забили, так забили, що вже й не впізнаю. У вас усе в ажурі. Єсть разпоряженіє від головного. Вона теж тут бігає. Нічого не треба. Лікарств вистачає. Начальник аптеки лічно для вашої дружини привіз. Казав: «Бідне дитятко, воно ж іще не знає, хто у нього тато...» Так і сказав: «Звір! Район хабарами задушує!» А я відповіла: «Ви бачили й не осліпли?» Та ви не переживайте — я німа, як риба. Угу. Лілечка молодець, каже, буде ще один податковий інспектор. Ага, нутром чує. Ну, все. Дзвоніть. Завжди рада вас чути.

Ну, що там знову? Алло! Крицький? Ой, Іване Петровичу, як приємно, що не забуваєте. А-а-а, це чоловік Наталії. Скільки ви ще дзвонитимете?

— Я так думаю, що «Київ вечірній» і коньяк з гори Арарат полегшать мою провину?

— Ще раз кажу: гарно входить, та туго виходить, — спиртного не вживаю!

— Але ж...

— Ніяких «але». Ви що, не любите свою дружину?

— Люблю.

— А я бачу, ви знущаєтеся з неї. Все. Мені ніколи.

І як з таким егоїстом жити можна? Ох, ці мені чоловіки: й дихнути не дають. Та скільки ж дзвонити можна? Алло! Крицький? Я ж вам сказала: ви — садист! Ой, Іване Петровичу, простіть великодушно. Ну що ви, — з Лілечкою все гаразд. Упіймали. Наш головний, Клава Іванівна, сказала: «Ще б трохи — і сама родила б». Ой, Іване Петровичу, хіба ж то я не знаю, як трудно! Я ж сама жінка, мати двох дітей. У мене ж меншенькому вже вісімнадцять годочків. Може, ви в університет посприяли б? А я ж у долгу не останусь. Ой, що я мелю? У вас же свято — дівчинка народилась. Чотири двісті. Так що їдьте сюди. Увесь медперсонал напоготові. Ага. Чекаємо.

Здається, під хорошу руку попала...

Алло! Це знову Крицький? Я вам що, неясно сказала?

— А я оце подивився на цю справу в зелених окулярах і вирішив привезти вам конверт.

— Зелений?

— Як рута!

— Спішіть робити добрі діла, молодий чоловіче. Ах, да, ледь не забула: у вас хлопчик. Поздоровляю! Три кіло. Ага. Їдьте.

Ну, нарешті зміна закінчується нормально.

Віталій КРАСНЮК.

Мал. Євгена МЕРА.

Попереду — навчання

Генеральний директор фірми «Глобал Чейнж Інтернешнл» Петро Поцупченко почувався втомленим і пригніченим. Далися взнаки капості останніх днів: чутки про наступну комплексну ревізію, затримка на митниці рефрижератора з яйцями, а найголовніше — Петро Петрович вже третій день переховувався у фіктивному відрядженні від чудернацьких прем'єрівських навчань з цивільної оборони для злісних неплатників до Пенсійного фонду. Поцупченко не був новачком у бізнесі, а тому добре знав, що ніхто нікому нічого не платить у цій країні, доки не наставлять гострі вила або сокиру. «Коли їм стає погано, вони з ностальгією згадують про НК» — майнула іронічна думка.

— Петюню, щось на тобі лиця немає? — трішечки глузливо поспівчувала дружина. — Може, тобі до вечері сто грамів?..

Петро підхопився так рвучко, як колись на партзборах під час обрання почесної президії на чолі з дорогим Леонідом Іллічем...

— Візьми ж бо пляшечку в кладовці, — лагідно мовила Галька, — ту, яка на тебе дивиться...

Поцупченко пірнув до тісної, напханої непотребом кладовки і хвацько ухопив з полиці пляшку, коли раптом щось клацнуло за спиною. Генеральний директор позадкував, уперся сідницею в двері й отетеріло закляк — двері були зачинені.

— Що за жарти, Галюшо! — гукнув чоловік грайливо. Почуття вдячності, ба, навіть, ніжності до дружини навіювала прохолода пляшки.

— Які жарти, Петюню! — озвалася Галина. — Слухай уважно, брехун мій милий: за злісну недоплату до сімейного бюджету ти мобілізований на сімейні навчання з цивільної оборони! За командою «Повітряна тривога!» ти сидітимеш у кладовці, тобто бомбосховищі, доки не перекажеш до кишені мого халата всю недоїмку з зарплати, котру ти ховаєш у тіньовому секторі сімейного бюджету, тобто в заначці!..

— Ти здуріла! — заверещав Петро. — Негайно відчини, жінко нерозумна! Не маєш права! Це — нелегітимно!

— А дурити сім'ю і свій народ — легітимно?

— Начувайся! — вже не так впевнено, але з не меншою злістю волав пошитий у дурні директор. — Зараз висмокчу пляшку з горла, і баста!

— За цим у тебе не заіржавіє! — відрізала дружина. — Тільки не забувай, що бомбосховище твоє зовсім не облаштоване зручностями...

Останній аргумент став вирішальним для Петра, адже ніби навмисно потреба в зручностях назрівала з загрожуючою швидкістю.

— Здаюся! — зітхнув Петро Петрович. — Візьми, гадюко, на третій полиці зліва книгу «Анжеліка — маркіза ангелів» — там заначка!

Запала тиша, потім зашаруділа засувка, і двері на волю розчинилися.

— Пляшку не забудь, — нагадала єхидна Галька, — оголошую указ про сімейну амністію. Можеш хоч усю вихилити...

На всю в Поцупченка не вистачило настрою. Втома й несподіваний стрес зробити своє: принижений та ображений він заснув непевним тривожним сном. Приснився нещасному гігантський забрьоханий полігон, де очманілі від вишколу директори в кумедних костюмах — у білих сорочках та при краватках, але в протигазах — приречено борсалися в багнюці. Над усім отим свинюшником височіла сторожова вежа, на якій біля кулемета Петро впізнав прем'єр-міністра. Ось погляди їх зустрілися, і керівник навчань замахав руками:

— Поцупченко, годі ховатися, ану мерщій до гурту шановних колег!..

— А я у відрядженні! — розгублено промимрив директор, але з уст злетіло лише хрипке: ряджений!

— Всі ви тут ряджені! — засміявся начальник. — Доки не сплатите недоїмку — кроком руш!

Поцупченко прокинувся. Страшна й гостра, як шабля, здогадка немов проштрикнула його наскрізь. Петро обережно підвівся і навшпиньках прокрався до книжкової полиці. Тремтячими від хвилювання руками він знайшов бозна-як збережену книгу «Ленін у Польщі» і з полегшенням намацав за палітуркою туго набитого конверта. Обережно помацав пальцями купюри, відчув цупку структуру «зелених».

— Читайте, шановні прем'єри та прем'єрки, ваших анжелік разом з маркізами ангелів! — прошепотів піднесено. — Знаходьте наші заначки на здоров'ячко! І весь світ голодний нагодуйте отією сотнею гривень у дрібних купюрах. Навіть півокладу мого заберіть до Пенсійного фонду — дарма! Аби тільки дідусь Ленін був завжди на своєму законному місці, як гарант недоторканності приватної власності і достеменно ринкових реформ. І Петро Поцупченко ніжно прошепотів чарівні головні слова: «Ленін у Польщі...».

Юрій БОЛЬШАК.

Сім мішків гречаної вовни

Сенсація: людина вкусила собаку

Унаслідок неухильного піднесення рівня ринкових реформ упав на самісіньке дно життєвий рівень 55-річного, ніде не працюючого громадянина П-ко В. Н. Обороняючи нічної пори сміттєві об'єкти на своїй території від непроханих приблуд — бродячих собак, П-ко сильно покусав ватажка їхньої зграї, а решту розганяв протягом майже години нестямними криками. Викликаний за дзвінком обуреженних мешканців, наряд міліції зафіксував цей дивовижний факт у протоколі як пересічне порушення громадського порядку.

Олег КУЗНЕЦОВ.

Лис у пустелі

Лис у пустелі жив.
Він власний мав курник.
Подейкували: кури там бійцівські.
— Та в того Лиса наміри бісівські! —
заморський Тхір на цілий
світ прорік. —
Дай йому волю —
у найближчі строки
він перетрутить наших плімутроків*,
щоб самому над світом панувать.
Гей, звірі, чуєте — таком не бувать!
— Авжеж, авжеж, —
вторить Тхору Тхориця.
З бійцівських кур
здеремо десять шкур,
якщо той Лис Тхору не покориться.
Послали Ласку Лиса усмирять
ревізією: от як знайдем втори**,
ми візьмемо тебе, старий, у шори.
Де Лисові проти Тхора стоять!
Шпигує Ласка. Де ж вона, курва***?
Піску, як диму, — а курви катма.
— А я кажу: у Лиса є бійці!
Він просто добре поховав кінці, —
розгніваний Тхорище знов прорік
(він, бачте,
здавна прорікать привик)
і нацькував усіх своїх шулік
на Лиса й Лисенят, щоб начувались,
і щоб сусіди знали та боялись,
як-то вново — перечити Тхору.
Лис... Кури... Тхір...
Яка ж наука нам?
Не вірити ні Лисам, ні Тхорам.
Де хитрість з силою постали
до двобою,
Біда грозить і нам з тобою.

«Ез. Оп. & К. Байка».

*Плімутроки — порода курей.
**Втори — сховок, подвійне дно.
***Курва — кури (діалект.).

Припекло...

До лікаря по допомогу
звернулась Віолетта:
— П'ять років тому
я ковтнула золоту
монету...
— І тільки зараз, мила,
вас це стурбувало?
— Авжеж, раніше мала
я грошей чимало.

Кровна зацікавленість

Дзижчали дружно
комарі усім,
Розсівшись
на стеблинах і на листі:
— Ми кровно
зацікавлені у тім,
Щоб в край наш
їхали туристи.

Ця швидкоплинна мода...

Говорила мама Ніні:
— Цнотливі знову
в моді нині...
А та у відповідь:
— Ти ба?!
За модою устигну
я хіба?

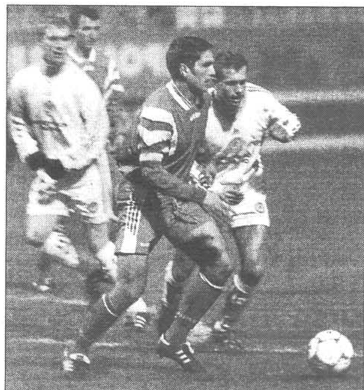
Є й така думка...

Казала простодушно
Моніка
Своєму чоловікові
Федоту:
— Як не укріпим
економіку,
То що потягнемо
з роботи?

Сергій ЮХИМЕНКО.

Динамівці слова дотримують

Момент київської зустрічі.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Футбол. Чемпіонат країни. 17-й тур. «Шахтар» — «Кривбас». 1:1. 12 000. Нагорняк, 15 —Мороз, 39. З поля вилучено: Бугая («К») — 62 хв. і Микитіна («Ш») — 72.

«Дніпро» — «Прикарпаття». 0:0. 2 500. На 63-й хв. з поля вилучено Мартинова. («П»).

«Динамо» — «Металург» М. 2:0. 4 000. Шевченко, 21, Серебряников, 71.

«ДИНАМО» — 39 очок, «ШАХТАР» — 37, «КРИВБАС» — 31, «Карпати» — 29, «Металург» М — 25, ЦСКА, «Металіст», «Металург» Д — по 22, «Металург» Зп — 21, «Таврія», «Ворскла» — по 19, «Дніпро» — 17, «Нива», «Зірка» —16, «ПРИКАРПАТТЯ» — 14, СК «МИКОЛАЇВ» — 10.

Першими в роздягальнях киян і маріупольців за дві години до початку матчу побували журналісти. Річ у тім, що на столичному стадіоні «Динамо» до ладу став суперсучасний комплекс підтрибунних приміщень. Наставник динамівців Валерій Лобановський сказав, що таких ще не бачив ніде ні в Європі, ні на Близькому Сході.

І все це було зведено тільки силами будівельних служб ФК «Динамо» в максимально стислі терміни — за три місяці. Заважали і грунтові води, й інші перешкоди. Але все виконано на найвищому рівні.

— Стверджують, що всього досягти неможливо, — сказав почесний президент динамівського клубу, народний депутат України Григорій Суркіс. — Але ми постараємося зробити все накреслене. Зручні трибуни вже з'явилися, ложа почесних гостей також. От і роздягальні розкішні є. А згодом неодмінно зведемо ще й дах над трибунами...

На тлі всього позитивного, що робить київське «Динамо», незрозумілі деякі політичні заяви, внаслідок яких довкола клубу зароджується нездорова атмосфера. Такі заяви, на жаль, негативно впливають на настрій футболістів, тренерів.

Та повернімося безпосередньо до футболу. Гадаю, що «розвідники» мадридського «Реала», котрі були присутні на матчі, якоюсь новою, унікальною інформацією про киян не збагатилися. По-перше, йшов дощ. І за таких обставин важко оцінити можливості команди в повному обсязі. Подруге, хитрун Лобановський виставив у стартовому складі одразу двох новобранців: Яшкіна і Кормильцева, а потім на заміну вийшов ще й Серебряников. Дебют російського тріо в цілому був успішний. Яшкін точною передачею з центру поля вивів на ударну позицію Шевченка. І все тут завершилося голом. А потім і Серебряников не розгубився, опинившися віч-на-віч із воротарем гостей Шуховцевим.

Одне слово, закономірна перемога одноосібного лідера. Втім, і підопічні Миколи Павлова діяли грамотно. Слід відзначити непогану функціональну підготовку маріупольців. Уміють вони також створювати загрози воротам суперника. Але цього разу їм просто не пощастило з реалізацією.

Цікавий був і поєдинок у Донецьку. Там зустрічалися суперники гідні — претенденти на найвищі місця. Криворіжці ще раз довели свої серйозні претензії на медалі .

В. Б.

Баскетбол. У київському спорткомплексі «Меридіан» 16—18 березня відбудеться міжнародний міжнародний дівочий турнір (учасниці 1982/83 років народження) «Кубок олімпійської чемпіонки Марини Ткаченко». Змагатимуться команди Харкова, Миколаєва, Києва та юнацька збірна Росії. Організатори — Федерація баскетболу України та київський клуб «ТІМ-СКУФ».

Хокей. Кубок СЄХЛ. 1/4 фіналу. Другий матч. «Беркут-ППО» (Київ) — «Тівалі» (Мінськ) — 6:1. Отже, кияни вийшли до півфіналу. Там їхнім суперником буде київський «Сокіл». Серія з участю земляків розпочнеться 18 березня.

Олександр КУЛИКОВ:

«Між нами і «Соколом» — лише спортивна конкуренція»

З 1980 по 1988 рік Олександр Куликов яскраво грав у нападі «Сокола». Разом з товаришами по команді святкував бронзову нагороду в чемпіонаті СРСР-85. Відзначався технічною, гострою, результативною грою. Кілька сезонів працював граючим тренером в Англії та Угорщині. З минулого року очолив «Беркут-ППО». А наприкінці 1998-го Куликову доручили національну молодіжну збірну України. І під його орудою вона виграла в Угорщині чемпіонат світу у групі В. Тепер наші юніори, як і дорослі, входять до еліти світового хокею.

Те, що 43-річний Олександр Куликов вихована, симпатична людина, гадаю, ніхто не заперечить. А в контактах з пресою він особливо ввічливий.

— Пригадується, і ваш син навчався у хокейній школі «Сокіл»...

— Так. Тепер Славкові вже 20 років. Він одружений в Англії і досить успішно грає за один з місцевих клубів. Мріє потрапити до молодіжної збірної України. Його вже викликали до цієї команди. Але не відпустило керівництво клубу. Тоді синова команда потрапила до плей-оф.

— Олександре, либонь, помітили, як радіють люди з того, що в Києві з'явилася ще одна сильна команда. Але впадає у вічі й те, що навколо суперечки в чемпіонаті СЄХЛ між «Соколом» і «Беркутом» якийсь нездоровий ажіотаж. Хто його нагнітає? Дехто стверджує, що оці нездорові імпульси йдуть саме з вашого колективу. Мовляв, багато ображених на тренерів «Сокола» зібралося тепер у «Беркуті»...

— Я не сказав би, що це якесь нездорове явище. В багатьох містах колишнього Союзу спостерігалося щось подібне. Візьмемо хоча б Москву, де непримиренну боротьбу на майданчику вели між собою ЦСКА, «Спартак», «Динамо», «Крилья Советов». І в кожного — свої прихильники. Від конкуренції майстерність лише зростає. Ми всі вийшли з «Сокола». Але він уже не здатний прийняти до своїх лав усіх хокеїстів, яких випускають наші школи. Приміром, у нашому складі грають вісім чемпіонів світу серед юніорів. Місця в «Соколі» для них немає. А тут тренуйся собі, грай досхочу. Є ігрова практика. І не дивуюся, що згодом хтось із складу «Беркута» потрапить до національної збірної. Залучаємо ми й ветеранів. Допомога Сидорова, Хоменка, Кузнецова, Юрченка, Сливинського, Єловикова дуже цінна. Вони і грають ще добре, і досвід передають молоді неабиякий.

— Отже, конфронтації немає?

— Повторюю, я її не бачу. Ми серйозно налаштовуємося на кожний матч. Свідчення цього — наші перемоги з однаковим рахунком 4:2 над білоруським «Німаном», який вів боротьбу за чемпіонський титул. До речі, і торік ми відібрали у гродненців п'ять очок, певною мірою допомігши землякам заволодіти золотими медалями. Перед матчами з «Соколом», повірте, пігулок, котрі збуджували б суперагресивність, своїм хлопцям не пропонуємо.

— Кажуть, що керівники вашого клубу запрошують до «Беркута» окремих гравців «Сокола» і пропонують їм високі зарплати. То виходить, що життя у вас сите і безхмарне?

— Формою та інвентарем ми забезпечені добре. Про це дбають президент клубу Валерій Акопян і його заступник Олександр Степаненко. А ми насамперед прагнемо завойовувати собі ім'я на льоду, щоб побільшав загін наших уболівальників. Якісна, стабільна гра, сподіваюся, остаточно переконає спонсорів прийняти нас під своє крило.

Як бачимо, Куликов виявився ще й непоганим дипломатом, який керується законом: уважно вислухай і промовч. І про стосунки із земляками, і про фінанси він говорив як досвідчений розвідник. А от про перспективи молодіжної збірної сказав конкретно:

— Не знаю, чи залишать мене біля керма цієї команди. Але варто на неї звертати увагу вже тепер, готуватися до грудневих баталій заздалегідь, а не за кілька днів перед стартом. Буде дуже важко. Чехи, канадці, росіяни, фіни, шведи, американці — суперники серйозні. Але, якщо нам пощастить до хлопців, які грають в Україні, приєднати всіх найсильніших «легіонерів», тоді й за високе місце можна поборотися...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: Олександр Куликов.

Фото Олексія ДУМАНСЬКОГО.

«Динамо» тепер заздрять Європа і Близький Схід

ВАТ Краснопільський «Агрохім»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 5 травня 1999 року об 11 годині в приміщенні підприємства за адресою: Сумська обл., смт Краснопілля, вул. Мезенівська, 137.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про роботу ВАТ за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності підприємства.
3. Довибори правління.
4. Розподіл прибутку за 1998 рік і плановий розподіл прибутку на 1999 рік.

Реєстрація акціонерів з 8.00 до 10.45 5 травня.

Правління.

Інформація

про емісію акцій нової номінальної вартості в зв'язку з індексацією основних фондів відкритого акціонерного товариства «Волиньавтотранс»

Характеристика емітента

Повна назва: Відкрите акціонерне товариство «Волиньавтотранс».

Адреса: 263020, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Зв'язківців, 1-б.

Телефон 5-44-14, телефакс 5-11-91.

ВАТ «Волиньавтотранс» засноване на базі державного підприємства відповідно до наказу № 303 від 26.04.1996 року. Зареєстроване виконкомом Луцької міської ради народних депутатів під № 2140.

Розмір статутного фонду на момент прийняття рішення про збільшення статутного фонду становить 278580 (двісті сімдесят вісім тисяч п'ятсот вісімдесят) гривень, поділений на 1114320 простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн. Обсяг сплаченої частки — 100%.

Дані про емісію

У зв'язку з індексацією основних фондів за станом на 01.04.1996 року прийнято рішення (протокол № 3 від 25 серпня 1998 року загальних зборів акціонерів) шляхом збільшення номінальної вартості акцій провести другу емісію.

Загальна сума випуску — 1749482,40 грн.

Кількість акцій залишається без змін — 1114320 штук.

Серія — А.

Номери акцій — від 0000001 до 1114320.

Вид акцій — прості іменні.

Номінальна вартість — 1,57 грн.

Форма випуску акцій — документарна.

Одна акція попереднього випуску обмінюється на одну акцію нового випуску.

Термін видачі письмових зобов'язань з 15 березня 1999 року за місцем знаходження товариства: 263020, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Зв'язківців, 1-б, ВАТ «Волиньавтотранс».

Не пізніше ніж через 6 місяців після реєстрації випуску акцій товариство зобов'язується видати акціонерам сертифікати акцій.

Акціонери, що володіють простими іменними акціями, мають право брати участь і голосувати на загальних зборах особисто або через своїх представників, обирати і бути обраними до органів управління, брати участь у розподілі прибутку, вільно розпоряджатися акціями, що їм належать, у порядку, визначеному чинним законодавством. Акціонери мають переважне право на придбання акцій при додаткових випусках.

Ліцензія Аудиторської палати України від 12.10.1998 року за № 000383.

Правління ВАТ «Оріхівка-цукор»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 27.04.1999 року у приміщенні Будинку культури с. Новооріхівка за адресою: 315903, Полтавська область, Лубенський район, с. Новооріхівка, тел.: (05361) 5-31-56. Початок зборів о 10.30. Реєстрація учасників зборів з 8.00 до 10.15.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік та основні напрями роботи у 1999 році.
2. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік.
3. Затвердження звітів правління, ревізійної комісії та балансу товариства за 1998 рік.
4. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.

Учасникам зборів при собі мати паспорт.

Правління ВАТ «Оріхівка-цукор».

ВАТ «Черкасиавтотранс»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 27 квітня 1999 року об 11-й годині за адресою: м. Черкаси, вул. Сурікова, 8.

Порядок денний:

1. Звіт правління, ревізійної комісії, спостережної ради про результати роботи за 1998 рік.
2. Затвердження основних показників діяльності товариства на 1999 рік.
3. Внесення змін до статуту.
4. Затвердження внутрішніх нормативних актів товариства.
5. Затвердження договору на ведення реєстру акціонерів товариства з незалежним реєстратором.

Реєстрація учасників зборів — 27 квітня 1999 року з 8-00 до 10-30.

Довідки за телефоном: 64-44-40.

Правління ВАТ.

Правління ВАТ **«Український науково-дослідний інститут аналітичного приладобудування»** повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів 29 квітня 1999 р. о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Тверська, 6 (актова зала).

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності АТ за 1998 р. та основні напрями діяльності на 1999 р.
2. Звіт спостережної ради АТ.
3. Звіт ревізійної комісії АТ.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1998 р. і планових нормативів на 1999 р.

Реєстрація учасників зборів — 29 квітня 1999 р. з 9.00 до 12.00 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації акціонери повинні мати при собі документи, що посвідчують особу, а уповноважені особи (представники) —паспорт та доручення, оформлене згідно із чинним законодавством.

Довідки за телефоном: (044) 269-99-28.

Правління ВАТ.

ТОВ «Срібне Сяйво», зареєстроване державною адміністрацією Московського району м. Києва 11.12.96 р. (свідоцтво № 10383 від 11.12.96 р.), ліквідується.

Претензії приймаються протягом місяця за тел.: 265-63-37.

Правление АООТ «Донтехрезина»

сообщает о проведении годового собрания акционеров, которое состоится 30 апреля 1999 года в 15 часов по адресу: г. Донецк, ул. Югославская, 28, актовый зал АООТ «Донтехрезина».

Повестка дня:

1. Отчет правления «Об итогах финансово-хозяйственной деятельности за 1998 год и мерах по выводу предприятия из кризиса».
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Выборы органов управления.
4. Разное.

Регистрация акционеров и уполномоченных представителей проводится с 12 часов до 14 часов 30 минут по месту проведения собрания. При себе необходимо иметь сертификат акций, паспорт, доверенность (для уполномоченных представителей).

Телефоны для справок: (0622) 53-16-55, 53-16-58.

Правление.

До уваги акціонерів ВАТ «Київське автотранспортне підприємство-13062»

Повідомляємо, що загальні збори акціонерів відбудуться 29 квітня 1999 року о 16.00 в клубі підприємства за адресою: м. Київ-119, вул. Дегтярівська, 17.

Порядок денний:

1. Прийняття регламенту зборів.
2. Звіт правління «Про результати діяльності ВАТ «КАТП-13062» за 1998 рік.
3. Звіт спостережної ради за 1998 рік.
4. Звіт ревізійної комісії за 1998 рік та затвердження акту аудиторської перевірки і балансу підприємства.
5. Внесення змін та доповнень до статуту.
6. Затвердження положень та інших внутрішніх нормативних актів підприємства .
7. Затвердження порядку розподілу прибутку за 1998 рік, терміну та порядку виплати дивідендів за 1998 рік, порядку формування фондів на 1999 рік.
8. Затвердження програми реструктуризації підприємства на строк до 2001 року.
9. Вибори голови та членів ревізійної комісії.
10. Вибори голови спостережної ради та, за його пропозицією, — членів спостережної ради.
11. Вибори голови правління та, за його пропозицією, — членів правління.

Реєстрація акціонерів проводиться 29 квітня 1999 року з 10.00 до 15.00 за місцем проведення зборів.

Для реєстрації учасникам зборів необхідно пред'явити:

— паспорт або інший документ, що посвідчує особу акціонера чи його представника;

— сертифікат акцій (витяги з реєстру);

— представники акціонерів повинні мати довіреність, завірену реєстратором або правлінням ВАТ «КАТП-13062».

Довідки за тел. 213-36-86, 213-36-59.

Правління ВАТ «КАТП-13062».

Інформація про діяльність ЗАТ Інвестиційний фонд «Олбі-Інвест» (за станом на 01.01 1999 року)

Ідентифікаційний код: 20047736. Фонд зареєстровано Московською райдержадміністрацією м. Києва 16.06 1994 р., свідоцтво № 20047736. Юридична адреса: 252042, м. Київ, вул. П. Лумумби, 4-Б. Статутний фонд 105000 грн. Розмір емісії інвестиційних сертифікатів 1575000 грн. Дозвіл ФДМУ на право здійснення комерційної діяльності з приватизаційними паперами № 88 від 08.02.95 р., який продовжено на строк обігу приватизаційних паперів розпорядженням № 50-р від 20.02.98 р. Свідоцтво МФУ про реєстрацію випуску інвестиційних сертифікатів № 113/3/95 від 18.01.95 р. Вартість активів фонду — 1387300 грн. Вартість чистих активів фонду — 1101800 грн. Невикористаних приватизаційних паперів на балансі фонду немає.

Цінні папери емітента в розмірі більш ніж 1% активів, що перебувають у власності фонду: Вижницький ДОК —27439 од., Ексімнафтопродукт — 91548 од., Ізмаїльський ЦПК — 40000 од., Одесахарчокомбінат —1325940 од., АКБ «Інтербанк» — 50000 од., Єнакіївський цемзавод — 24500 од., Первомайський завод будматеріалів — 1062000 од., Лисичанськнафтооргсинтез — 2400000 од., Нафтохімік Прикарпаття — 32000 од., Запорізький автозавод —67500 од., Укрнафта — 100400 од., ресторан «Метро» —67000 од., Чернівціобленерго — 7140 од., «Азот» —63000 од., концерн «Стирол» — 9000 од., Закарпаттяобленерго — 210000 од., Турбоатом —100000 од., Запоріжсталь — 250500 од., Донбасенерго — 2200 од., Олбі-Скарб — 60000 од., Олбі-Україна —5152 од.

Вартість інших активів фонду — 413630,53 грн. Заборгованість фонду — 285 500 грн.

Кількість інвестиційних сертифікатів, які перебувають в обігу, — 84758 од.

Наведені дані засвідчені висновком аудиторської фірми «ДВЕН» (ліцензія АПУ від 19.07.94 р., АБ № 000263).

ВАТ «УВТК-Первомайськ»

повідомляє своїх акціонерів про проведення зборів товариства, які відбудуться 30 квітня 1999 року о 10-й годині за адресою: м. Первомайськ, пров. Піонерський, 3.

Порядок денний:

1. Звіт правління про річні результати фінансово-господарської діяльності товариства та затвердження балансу за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Реорганізація відкритого акціонерного товариства у товариство з обмеженою відповідальністю.

Початок реєстрації акціонерів о 9.00.

Арбітражним судом Сумської області (244030, м. Суми, вул. Рибалка, 2) порушено справу № 4127 4/302 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Корунд» (244020, м. Суми, вул. Машинобудівників,1, р/р 26008200532001 у Сумському відділенні АКБ «Україна», МФО 337245, код 14001339).

За кордоном є спадок. Можливо, для вас...

Укрінюрколегія (252034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а) у справах про спадщину розшукує родичів

Померлих у Німеччині:

* **Ольги Вульф,** уродженої Дікер, яка народилася 1921 року в Харкові, батьком якої був Ернст Дікер, а мати — Марія (Емма) Барт.

* **Гюнтера Кляйна**, мати котрого — Адіна Загерт —народилася 1907 року в селі Кутузове Житомирської області.

* **Ольги Освальд**, уродженої Цісманн, яка народилась 1902 року в Одеській області і батьками якої були Андрій та Альбертіна Цісманн. Відомо, що у спадкодавиці було четверо дітей від першого шлюбу з Ріхардом Вільске, укладеним 1921 року в Новомайорську.

Померлого в Англії:

* **Олександра Лисенка,** який народився 1914 року в Рогатині чи в районі.

Померлих в Ізраїлі:

* **Абрахама Поллака**, який народився 1910 року в Києві чи Київській губернії і батьками якого були Мір'ям та Наум Поллаки.

* **Елізеєра Франкеля**, сестра котрого — * Фріма (Фрума) Франкель — у 80-х роках проживала в Одесі.

Померлих у Канаді:

* **Джона (Івана) Уліа (Іліа, Аліа)**, який народився 1910 року на Буковині.

* **Михайла Вітцинського (Вітинського, Віцинського)**, який народився в Україні 1921 року.

* **Марії Яницької**, яка народилась в Україні 1905 року.

* **Франка (Францішека) Волчака**, який народився 1910 року в Західній Україні чи Польщі.

* **Стіва Деркача,** який народився в Україні 1911 року.

* **Стефана Барща (можливо, Борща)**, який народився в Україні 1908 року.

* **Ліва Кіркемо,** який народився, можливо, в Україні чи Росії.

* **Франка Фреда Пісного,** родичі якого проживають в Україні.

Померлих у США:

* **Інги Есколі,** яка народилася 1925 року в Україні, батько якої — Абрахам Коган — народився 1891 року в Болехові, а мати Сара, уроджена Файвел, 1895 року в Жешові.

* **Пола Брукс**, матір'ю якого була Ельке Брейтбурд, дочка Шмуля Брейтбурда, а батьком — Сем (Семен, Самуїл), він же Шимион (очевидно, Шимон) Брейтбурд, який народився у Сквирі 1886 року. У Сквирі в нього були два дядьки — Арон та Лейб Брейтбурди. Прізвище може бути і Брейтбург.

* **Тамари Похенюк (Поченюк),** уродженої Тамари Георгіївни Солодовнік, яка народилась 1924 року в Ковелі чи районі, матір якої звали Марія Байдала.

* **Луїса Спітцер,** який народився 1900 року в Раві-Руській, батьком якого був Менахем Спітцер, а матір'ю — Зіпора Альтнер, яка народилась 1878 року в Раві-Руській.

* **Бернарда Манн**, який народився 1927 року в США, батьком якого був Франк Беркович Манн (він же Шпацерман), який народився 1886 року у Волинській області, а можливо, у Волочиську.

Померлої у Франції:

* **Наталії Сполянської,** яка народилась в Одесі 1903 року, батьками котрої були Андрій Сполянський та Софія Білінг.

Зацікавлених осіб, а також осіб, яким відоме місце проживання розшукуваних, просимо повідомити про це Укрінюрколегію: Київ-34, вул. Золотоворітська, 2-а,
тел.(044) 246-58-03, факс (044) 229-28-35.

Астрологічний прогноз на 15—21 березня

ОВЕН. Доля порадує вас приємною подією в особистому житті. Якщо спроможетеся, то на цьому тижні легше повернутись до когось або до чогось. У понеділок та четвер ваш настрій, самопочуття або фінансовий стан змінюватимуться.

ТЕЛЕЦЬ. У четвер і п'ятницю можете знайти інтелектуальне взаєморозуміння, а в середу і суботу — віддалити від себе друзів або колектив. Найбільша перешкода цього тижня — ваша уповільнена реакція.

БЛИЗНЯТА. Для серйозних розмов і зустрічей найбільш сприятливі понеділок і неділя. Середа і п'ятниця особливо важливі для тих, хто недавно почав самостійну діяльність, а вівторок і четвер — для тих, хто потребує підтвердження свого авторитету серед колег і підлеглих.

РАК. У понеділок, вівторок і п'ятницю буде відносно легко прийняти і ввести у власне життя незнайомі і раніше чужі елементи. В любовних стосунках і дальній поїздці вам сприятиме друг або родич (крім суботи).

ЛЕВ. Варто повернутися до справ, що стосуються спадщини, податків, кредиту, соціальних пільг. Нині їх можна привести в задовільний стан. Завдяки інтуїції зможете уникнути складної ситуації.

ДІВА. На цьому тижні у вас з'явиться співчутливий товариш, друг по нещастю або хтось, хто буде дуже відданий вам. Якщо намагаєтеся щось продати, то нині можете знайти свого покупця.

ТЕРЕЗИ. Протягом тижня спілкуватиметеся здебільшого з молодими людьми або одноліткам. Якщо опинитесь у неприємному місці, то тільки тому, що там буде той, на кого ви робите ставку. Це другий тиждень, коли вам потрібно побути в ролі підлеглого та посередника. Бажано повторити дії, зроблені минулого тижня.

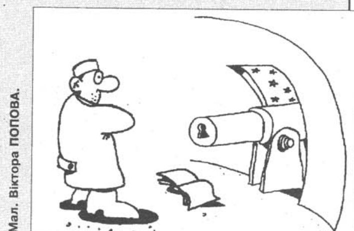
СКОРПІОН. Необхідно обов'язково повернутися до угоди або розмови, розпочатої минулого тижня. На цьому тижні матимете успіх у протилежної статі, не докладаючи до цього особливих зусиль. Робіть те, що вам подобається, — зробіть собі й іншим приємність.

СТРІЛЕЦЬ. У вівторок, середу і п'ятницю ви маєте бути обережними у справах, що стосуються квартири, житлових прав, субсидій, а також оформлення спадщини і передачі майна. Непоганий тиждень для участі у виставці й отримання приміщення в оренду.

КОЗЕРІГ. Ваша краща позиція у життєво важливих питаннях — погоджуватись із співрозмовником. На цьому тижні з'явиться можливість ненав'язливо вирішити особисті та сімейні справи. Ваша особа стане головною темою для розмов.

ВОДОЛІЙ. Дізнаєтеся про важливі факти, які раніше були приховані, або знайдете загублені документи. Можливо, отримаєте компенсацію, грошову соціальну допомогу. Четвер і неділя — єдино хороші дні для ділових стосунків, утворення союзу, укладення шлюбу або договору.

РИБИ. Ваші думки будуть зосереджені на любовній темі. Повторюватимете слова, які казали минулого тижня. Можливо, чимось або кимось сильно захопитеся. Можете покохати людину, яка схожа на ваш ідеал, але, на жаль, недоступна.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Фото з конверта

Квіти для мами...

Фото Володимира ФАЛІНА.

Київ.

Усміхніться

Сусіди

— Петре, ти добрих сусідів маєш?

— Один дуже добрий, а другий горілки в рот не бере.

Іван МАРТИШКО.

Мостиська Львівської області.

А я роблю так

Морозильник з мідної болванки

Часто трапляється, що відключили світло і холодильник розморозився, пропали продукти... Проте уникнути розморожування холодильника (а отже й продуктів у ньому) у разі короткочасного відключення електроенергії досить просто. Покладіть в морозильну камеру болванку з високою теплоємністю, скажімо, з міді, завернувши її в поліетиленовий пакет. Проморожений метал може утримувати низьку температуру в морозильнику 8—10 годин.

Михайло БУЗИКЕВИЧ.

Львів.

Народний календар

Сухий березень, теплий квітень, мокрий май — буде хліба урожай

13 БЕРЕЗНЯ — Василя-плаксивця. Вважалося, що цього дня весна повністю забирає своє право від зими, бо «Василь зі стріхи капає — землю поквапує».

14 БЕРЕЗНЯ — Євдокії, Явдохи-плющихи. За старим стилем це перший день весни, за його погодою люди передбачали весну й літо.

15 БЕРЕЗНЯ — Федота. Якщо вітряно й холодно, то довго не з'являтиметься трава.

18 БЕРЕЗНЯ — Конона. Цей день святкували власники коней, оскільки Конон вважався покровителем цих тварин.

Прикмети березня

✔ Червоний колір місяця в березні — ознака швидкого похолодання, посилення вітру, але ненадовго.

✔ Качки прилетять гладкі й угодовані — весна буде довга й холодна.

✔ Сонце в темнуватому прозорому колі або ж червоне перед заходом — чекай вітру.

✔ Ранній приліт жайворонків та граків — на теплу весну.

✔ Якщо граки прилетіли до середини березня, літо буде мокре, а сніг зійде рано.

Це цікаво

Проміння сонця під товщею землі

Допитливим людям, безумовно, цікаво: яким чином освітлювалися шахти багатьох єгипетських гробниць, що врізаються глибоко в гори? Пофарбовані вони в білий колір, але не залишилося жодного сліду від кіптяви ламп. Тоді як вони освітлювалися, щоб художники мали змогу їх розписувати? Ключ до розгадки — в прийомі, який і нині використовують у єгипетських гробницях сучасні екскурсоводи. Вони розвішують листи тонкої фольги на великих шматках картону і ставлять їх в «стратегічно важливих» місцях тунелю для відбиття сонячного проміння. Освітлення, одержане таким чином, винятково ефективне. Його й використовували свого часу єгипетські художники. Ось і весь секрет.

Ніна ЗАБІЯКА.

Запитання по суті

«Літаюча фортеця» президента

Чула, що для американського президента створено особливий літак. Розкажіть, будь ласка, що в ньому незвичайного?

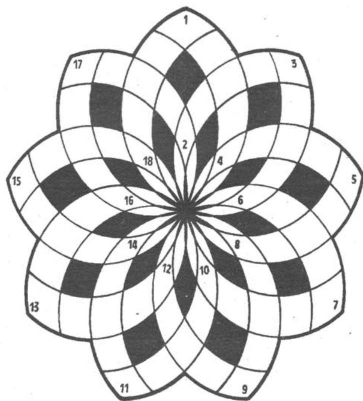
Стефанія КОЛОДІЙЧУК.

Черкаси.

Найдорожчий і найоснащеніший у світі літак, як повідомлялося в пресі, належить господарям Білого дому, хоч вони користуються ним нечасто. Його вартість — 800 мільйонів доларів. Літаючий Білий дім влаштований так, що його господар може в цьому й жити. Літак розрахований на штаб із 70 чоловік, у кожного свій кабінет за рангом і посадою. У польоті він може перебувати майже 10 днів, час від часу дозаправляючись. А запасів продуктів вистачило би на 2 тисячі обідів, сніданків та вечері. До послуг президента і його штабу — 19 телевізорів та стільки ж факсів, 85 телефонів. У разі потреби президент може зв'язатися з будь-якою точкою на планеті або віддати розпорядження будь-якому командиру американського підводного човна чи начальникові своїх ВПС.

Кросворд

За годинниковою стрілкою: 1. Батько Енея в «Енеїді» І. Котляревського. 2. Сховище для документів, рукописів тощо. 3. Знаменита ясновидиця. 4. Один із засновників стоїцизму. 5. Український театральний художник. 6. Начерк об'єкта лініями. 7. Біблійне місто, жителів якого було покарано за розпусту. 8. Твір етнографа В. Скуратівського. 9. Брат легендарного Кия. 10. Сподвижник і зять Наполеона. 11. Автор роману «Людолови». 12. Другий чоловік Анни — дочки Ярослава Мудрого, королеви Франції. 13. Отаман «Куреня смерті», який боровся проти денікінців та більшовиків на Чернігівщині. 14. Відомий український спортсмен. 15. Живець виноградної лози. 16. Місто з'їздів київських князів. 17. Птах — образ України у вірші І. Мазепи. 18. Облямівка.

Відповіді до кросворда, надрукованого 20 лютого

По горизонталі: 6. Роман. 7. Ліміт. 9. Перезва. 11. Корова. 12. Страус. 16. Леонтович. 18. Фагот. 19. Водан. 20. Беранже. 21. Рустика. 22. Іліон. 24. Крути. 25. Андантино. 30. Байрон. 33. Золото. 34. Верблюд. 35. Ванга. 36. Алтей.

По вертикалі: 1. Жовква. 2. Ангел. 3. Перемет. 4. Слава. 5. «Біруте». 8. Гонта. 10. Бурса. 13. Дездемона. 14. «Лимерівна». 15. Комаров. 17. Ноктюрн. 23. Ліван. 25. Тесть. 27. Нарбути. 28. Зодіак. 29. Ковчег. 31. Легат. 32. Мюрат.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 211446.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311046.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com